

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ด้วยรูปแบบการสอน
แบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวีส์
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

DEVELOPMENT OF THAI DANCE LEARNING ACHIEVEMENT
OF PRIMARY 5 STUDENTS THROUGH A DIRECT INSTRUCTION
MODEL INTEGRATED WITH DAVIE'S INSTRUCTIONAL MODEL

มนชนก รัตนจันทน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ด้วยรูปแบบการสอน
แบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวีส์
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

মনসক রতনজানক

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีการศึกษา 2561
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ด้วยรูปแบบการสอนแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

Development of Thai Dance Learning Achievement of Primary 5 Students through a Direct Instruction Model Integrated with Davies' Instructional Model

ชื่อ - นามสกุล

นางสาวমনชนก รัตนจำนงค์

สาขาวิชา

การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร

อาจารย์ที่ปรึกษา

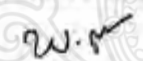
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง, ศษ.ค.

ปีการศึกษา

2561

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์โกศล มีคุณ, กค.ค.)

..... กรรมการ
(พว.พรภรณ์ หงษ์ทรัพย์, ปร.ค.)

..... กรรมการ
(อาจารย์สายพิน สัทธทรัพย์, ศ.ค.)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง, ศษ.ค.)

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาโทฉบับนี้

..... คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นิยมผล, ค.อ.ม.)

วันที่...19...เดือน...ตุลาคม....พ.ศ. 2561..

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ด้วยรูปแบบการสอนแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ชื่อ - นามสกุล	นางสาวমনชนก รัตนจำนงค์
สาขาวิชา	การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง, ศษ.ค.
ปีการศึกษา	2561

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการสอนรูปแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการสอนแบบปกติ และ 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ หลังเรียนระหว่างการสอนรูปแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส กับการสอนแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบึงบา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 2 ห้องเรียน นักเรียนจำนวน 59 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 29 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนรูปแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส จำนวน 3 แผน แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง การแสดงรำวงมาตรฐาน แบบประเมินทักษะการร้องเพลงรำซิมมำรำ และแบบประเมินทักษะท่ารำ เพลงรำซิมมำรำ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า ผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : การสอนรูปแบบทางตรง การสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์

Thesis Title	Development of Thai Dance Learning Achievement of Primary 5 Students through a Direct Instruction Model Integrated with Davies' Instructional Model
Name - Surname	Miss Monchanok Rattanajumnong
Program	Research and Curriculum Development
Thesis Advisor	Assistant Professor Sutthiporn Boonsong, Ed.D.
Academic Year	2018

ABSTRACT

The objectives of this research were to compare : 1) students' learning achievement before and after studying Thai dance through the direct instruction model integrated with that of Davies' practical skill, 2) their learning achievement before and after studying Thai dance by using the conventional learning, and 3) their learning achievement after studying Thai dance through the direct instruction model integrated with Davies' instructional model and conventional learning.

Samples were 59 primary 5 students at Bung Ba school during the second semester in the academic year of 2017. The samples were chosen by simple random sampling and classified into 2 groups: 29 in the experimental group and 30 in the control group. The tools used in the research were 3 lesson plans based on the direct instruction model integrated with that of Davie's practical skill; and pretests and posttests used to evaluate students' performance in standard Thai traditional dance focusing on singing and dancing to the "Ram-Si-Ma-Ram" song. Descriptive statistics including mean, standard deviation, and t-test were used in the data analysis.

The results of the research showed that the learning achievement of the two groups was different of significant at the .05 level.

Keywords : direct instruction model, Davies' instructional model, thai dance learning achievement

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณา และความอนุเคราะห์จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาให้ คำปรึกษา คำแนะนำ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนสำเร็จลุล่วงไป ได้ด้วยดี ผู้ทำการศึกษาวิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.โกศล มีคุณ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง ดร.สายพิน สีหรัักษ์ และ ดร.พรภิรมย์ หลงทรัพย์ ผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความกรุณาแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ของงานวิจัย รวมทั้งเสียสละ เวลามาเป็นกรรมการสอบในครั้งนี้ และขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.คำรณ สุนทรานนท์ รองศาสตราจารย์ ดร.รจนา สุนทรานนท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาพร แพรรวณิต ดร.สายพิน สีหรัักษ์ และ ดร.เกียรติศักดิ์ ส่องแสง ที่ท่านได้เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

ขอขอบพระคุณและมอบความดีทั้งหมดให้แก่ บิดา มารดา ญาติพี่น้อง เพื่อนที่แสนดี และ คณะครู อาจารย์ ที่ได้ให้การสนับสนุน และประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จ การศึกษา

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจ ในการศึกษาค้นคว้า หากงานวิจัยในครั้งนี้ขาดตกบกพร่องหรือไม่สมบูรณ์ประการใด ผู้วิจัยขออภัยมา ณ โอกาสนี้ด้วย

มนชนก รัตนจ้านงค์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(3)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(6)
สารบัญ.....	(6)
สารบัญตาราง.....	(8)
สารบัญภาพ.....	(9)
บทที่ 1 บทนำ.....	10
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	10
1.2 คำถามของการวิจัย.....	12
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	13
1.4 สมมติฐานการวิจัย.....	13
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	13
1.6 คำจำกัดความในการวิจัย.....	14
1.7 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	15
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	15
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	16
2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	17
2.2 แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการสอน.....	20
2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	27
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	33
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	38
3.1 แบบแผนการทดลอง.....	38
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	39
3.3 เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	39
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	41

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ก่อนเรียนและ หลังเรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของ เดวิส (ของกลุ่มทดลอง).....	44
ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ก่อนเรียนและ หลังเรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบปกติ (ของกลุ่มควบคุม).....	45
ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ หลังเรียนระหว่าง รูปแบบการสอนแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส ที่เป็นกลุ่ม ทดลองกับรูปแบบการสอนแบบปกติ ที่เป็นกลุ่มควบคุม.....	45
ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบทักษะการขับร้องเพลง และการปฏิบัติทำรำระหว่างรูปแบบ การสอนแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส (ของกลุ่มทดลอง) กับรูปแบบการสอนแบบปกติ (ของกลุ่มควบคุม).....	46
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	48
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	48
5.2 อภิปรายผล.....	49
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	51
บรรณานุกรม.....	52
ภาคผนวก.....	55
ภาคผนวก ก หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	65
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แผนการจัดการเรียนรู้.....	71
ภาคผนวก ค ผลการพิจารณาแบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC).....	94
ประวัติผู้เขียน.....	99

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ศ 3.1.....	19
ตารางที่ 2.2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ศ 3.2.....	19
ตารางที่ 2.3 รูปแบบการสอนแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส.....	27
ตารางที่ 3.1 แผนการทดลอง.....	38
ตารางที่ 3.2 เกณฑ์การแปลความหมายแบบวัดทักษะปฏิบัติ.....	40
ตารางที่ 4.1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วย รูปแบบการสอนทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส (ของกลุ่มทดลอง) ด้านความรู้ เรื่อง รำวงมาตรฐาน.....	44
ตารางที่ 4.2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วย รูปแบบการสอนแบบปกติ (ของกลุ่มควบคุม) ด้านความรู้ เรื่อง รำวงมาตรฐาน.....	45
ตารางที่ 4.3 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ หลังเรียนระหว่างรูปแบบ การสอนแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส (ของกลุ่มทดลอง) กับ รูปแบบการสอนแบบปกติ (ของกลุ่มควบคุม).....	45
ตารางที่ 4.4 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะปฏิบัติ ระหว่างรูปแบบการสอน แบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส (ของกลุ่มทดลอง) กับรูปแบบการ สอนแบบปกติ (ของกลุ่มควบคุม) ด้านการขับร้องเพลงรำซิมารำ.....	46
ตารางที่ 4.5 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ระหว่างรูปแบบการสอน แบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส (ของกลุ่มทดลอง) กับรูปแบบการ สอนแบบปกติ (ของกลุ่มควบคุม)ด้านการปฏิบัติทำรำเพลงรำซิมารำ.....	46

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	หน้า 15
--------------------------------------	------------

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ศิลปวัฒนธรรมไทยเป็นสิ่งที่แสดงถึงเอกลักษณ์ของความเป็นไทยได้อย่างชัดเจน คนไทยจึงควรอนุรักษ์ไว้ให้คงอยู่กับประเทศไทยต่อไป นอกจากนี้วัฒนธรรมยังเป็นการดำเนินชีวิตที่มนุษย์สร้างขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการเล่น การแสดง การร้องเพลง พุทธกรรม และบรรดาผลงานทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นงานด้านจิตรกรรม สถาปัตยกรรม ศิลปะ วรรณคดี ดนตรี ปรัชญา ศีลธรรม จรรยา ภาษา กฎหมาย ความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณี ตลอดจนความคิด ความรู้ ในลักษณะที่แสดงถึงความเจริญงอกงาม หรือความเสื่อมเสียของสังคม และในขณะเดียวกันวัฒนธรรมยังกำหนดชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในสังคม ทั้งเรื่องความเป็นระเบียบ ความรู้สึก ความประพฤติ และกิริยาอาการ หรือการกระทำใดๆ ของมนุษย์ลงรูปเป็นพิมพ์เดียวกันและสำแดงออกมาให้ปรากฏเป็นภาษา ศิลปะ ความเชื่อถือ ระเบียบ ประเพณี ความกลมเกลียว ความก้าวหน้าของชาติและศีลธรรมอันดีงามของประชาชน ดังนั้น วัฒนธรรมจึงมีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ของประชาชน และต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติมาก ซึ่งได้ถ่ายทอดกันมารุ่นต่อรุ่น โดยถ้าสิ่งใดที่ดีแล้วก็เก็บไว้ สิ่งใดควรแก้ก็ทำการแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น เพื่อจะได้ส่งเสริมให้มีลักษณะที่ดีและเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติต่อไป (ไพศาล ภูไพบูลย์; อังคณา ตติรัตน์ และ ปนัดดา มีสมบัติงาม, 2550)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นั้นเป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งทางด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม และมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต ซึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระในศิลปะแขนงต่างๆ ประกอบด้วยสาระสำคัญ 3 สาระ ได้แก่ สาระที่ 1 ทักษะศิลป์ มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบศิลป์ ทักษะธาตุ สร้างและนำเสนอผลงานทางทัศนศิลป์จากจินตนาการ โดยสามารถใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม รวมทั้งสามารถใช้เทคนิค วิธีการของ

ศิลปินในการสร้างงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมเห็นคุณค่างานศิลปะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล ชื่นชม ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

สาระที่ 2 คนตรี มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบดนตรี แสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึกละทางดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล ร้องเพลง และเล่นดนตรีในรูปแบบต่างๆ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเสียงดนตรี แสดงความรู้สึกละที่มีต่อดนตรีในเชิงสุนทรียะ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับประเพณีวัฒนธรรม และเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ และสาระที่ 3 นาฏศิลป์ มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบนาฏศิลป์ แสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ ใช้ศัพท์เบื้องต้นทางนาฏศิลป์ วิเคราะห์วิพากษ์ วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึกละ ความคิดอย่างอิสระ สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่างๆ ประยุกต์ใช้นาฏศิลป์ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์กับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

นาฏศิลป์และละครไทยเป็นศิลปะการแสดงที่มีมาช้านาน มีความงดงามและมีคุณค่าต่อสังคม เป็นสิ่งที่สร้างความสนุกสนาน บันเทิงใจให้แก่ผู้ชม เป็นศิลปวัฒนธรรม และเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติที่ควรร่วมกันอนุรักษ์ไว้ วิชานาฏศิลป์เป็นวิชาที่มีความสำคัญอีกวิชาหนึ่ง เนื่องจากนาฏศิลป์นั้นแสดงถึงความเป็นอารยประเทศ บ้านเมืองมีความเจริญรุ่งเรืองดี ประชาชนมีความเข้าใจในศิลปะ เพราะศิลปะเป็นสิ่งมีค่าเป็นเครื่อง โน้มน้ำอารมณ์ให้ไปในทางที่ดี เป็นแนวทางนำให้คิดและให้กำลังใจในการที่จะสร้างความเจริญรุ่งเรืองให้แก่บ้านเมือง นอกจากนี้นาฏศิลป์ยังเป็นแหล่งรวมศิลปะ ประกอบด้วยศิลปะประเภทต่างๆ มาเกี่ยวข้องสอดคล้องกัน เช่น ศิลปะการเขียน การก่อสร้าง การออกแบบเครื่องแต่งกายและวรรณคดี ศิลปะแต่ละประเภทได้จัดทำกันด้วยความประณีต เนื่องจากศิลปะเป็นส่วนที่สำคัญส่วนหนึ่งของชาติ มนุษย์ทุกชาติทุกภาษาต้องมีศิลปะของตน

การจัดการเรียนรู้สาระที่ 3 นาฏศิลป์ นั้นเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการปฏิบัติทางด้านนาฏศิลป์ในลักษณะการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายอย่างมีลีลาที่อ่อนช้อยงดงาม ดังนั้น การสอนนาฏศิลป์จึงจำเป็นต้องมีหลักในการจัดการเรียนรู้โดยเฉพาะ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ที่เหมาะสม อาจกำหนดเป็นลำดับ 5 ขั้นตอน สำคัญ คือ 1) ฝึกการเคลื่อนไหวร่างกายเข้ากับจังหวะให้คล่อง 2) ฝึกลักษณะการรำร่าเบื้องต้นทีละท่า พร้อมทั้งนำไปประกอบเพลงง่ายๆ 3) ฝึกการใช้ภาษาทำนาฏศิลป์แสดง

ความหมาย ความรู้สึก และบุคลิกภาพ 4) ฝึกการรำประกอบเพลงง่ายๆ สั้นๆ ให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก
5) ฝึกการรำหรือการแสดงที่เป็นชุดการแสดงง่ายๆ สั้นๆ เช่น รำวง รำเพลงปลุกใจ (วิวัฒน์ เพชรศรี, 2552)

จากการเรียนการสอนกลุ่มสาระศิลปะ ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนชุมชนบึงบา พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชานาฏศิลป์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 อยู่ในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 53.42 และปัญหาการจัดการเรียนการสอนทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ที่ผู้วิจัยได้พบในการจัดการเรียนวิชานาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบึงบา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชานาฏศิลป์ไม่สูงเท่าที่ควร ซึ่งนักเรียนยังขาดทักษะในการเรียนรู้เนื้อหาต่างๆ เช่น องค์ประกอบนาฏศิลป์ไทย การแสดงนาฏศิลป์ไทย การละครเบื้องต้น และทักษะการปฏิบัติต่างๆ เช่น การเคลื่อนไหว การฝึกภาษาท่า การสร้างสรรค์การเคลื่อนไหวตามจินตนาการ ฯลฯ (งานทะเบียนและวัดผล โรงเรียนชุมชนบึงบา, 2560)

ด้วยเหตุผล ความสำคัญ และความจำเป็นของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวคิด รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส และรูปแบบการสอนแบบทางตรง เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ซึ่งรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสจะช่วยพัฒนาความสามารถด้านทักษะปฏิบัติของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะที่ประกอบด้วยทักษะย่อยๆ จำนวนมาก การฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อยๆ เหล่านั้นได้ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ จะทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จได้ดีและรวดเร็วขึ้น (Davies, 1971, pp.50-56) เมื่อนำมาผสมผสานกับรูปแบบการสอนแบบทางตรง ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งเนื้อหาสาระ และมโนทัศน์ต่างๆ รวมทั้งได้ฝึกปฏิบัติทักษะต่างๆ จนมาสามารถทำได้ดีและประสบความสำเร็จได้ในเวลาที่จำกัด (Joyce and Weil, 1996, pp.334)

จากรูปแบบการเรียนการสอนที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาว่า แนวคิดของรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสผสมผสานกับรูปแบบการสอนแบบทางตรง สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้หรือไม่เพียงใด และเพื่อนำมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

1.2 คำถามของการวิจัย

1.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ด้วยรูปแบบการสอนแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส ก่อนเรียนแตกต่างจากหลังเรียนหรือไม่

1.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ด้วยรูปแบบการสอนแบบปกติ ก่อนเรียนแตกต่างจากหลังเรียนหรือไม่

1.2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ หลังเรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส และการสอนแบบปกติ แตกต่างกันหรือไม่

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.3.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส

1.3.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบปกติ

1.3.3 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ หลังเรียนระหว่างรูปแบบการสอนแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส กับรูปแบบการสอนแบบปกติ

1.4 สมมติฐานการวิจัย

1.4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ด้วยรูปแบบการสอนแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

1.4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ด้วยรูปแบบการสอนแบบปกติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

1.4.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ หลังเรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส สูงกว่ารูปแบบสอนแบบปกติ

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการวิจัย ดังนี้

1.5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบึงบา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 3 ห้อง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบึงบา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 2 ห้อง ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง 1 ห้อง และกลุ่มควบคุม 1 ห้อง

1.5.2 ตัวแปร

1.5.2.1 ตัวแปรอิสระ

- 1) รูปแบบการสอนแบบทางตรงผสมผสานรูปแบบการสอนของเดวีส์
- 2) รูปแบบการสอนแบบปกติ

1.5.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชานาฏศิลป์

1.5.3 เนื้อหา

การแสดงรำวงมาตรฐาน ซึ่งประกอบด้วย เนื้อหาทั่วไปเกี่ยวกับการแสดงรำวงมาตรฐาน ได้แก่ ประวัติความเป็นมา รูปแบบการแสดง การแต่งกาย โอกาสที่ใช้ในการแสดง การปฏิบัติร้องเพลง และการปฏิบัติทำรำประกอบเพลงรำฉิมมรา

1.6 คำจำกัดความในการวิจัย

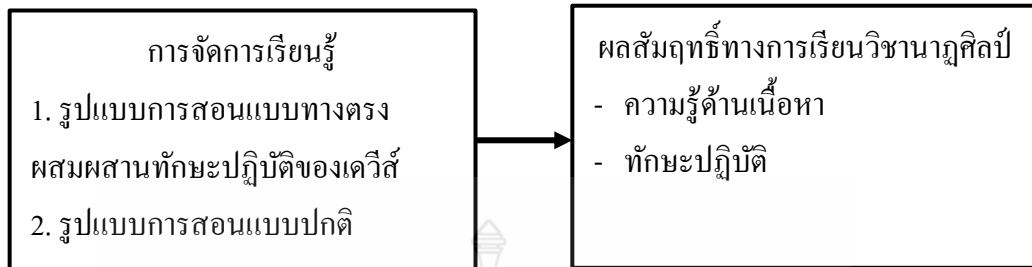
1.6.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความสามารถที่เกิดจากผลการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนในรายวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบึงบา ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง

1.6.2 ทักษะปฏิบัติ หมายถึง การปฏิบัติร้องเพลง และการปฏิบัติทำรำเพลงรำฉิมมรา ซึ่งเป็นกิจกรรมในการเรียนการสอน วิชานาฏศิลป์ ที่ครูกำหนดให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบึงบา

1.6.3 ความรู้ด้านเนื้อหา หมายถึง ความรู้ในเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งครูผู้สอนได้กำหนดเนื้อหา เรื่อง การแสดงรำวงมาตรฐาน โดยประกอบด้วย ประวัติความเป็นมา การแต่งกาย รูปแบบการแสดง เครื่องดนตรีที่ใช้ และโอกาสที่ใช้ในการแสดง

1.6.4 รูปแบบการสอนแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวีส์ หมายถึง การจัดการเรียนรู้โดยให้นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาที่เป็นความรู้ และการฝึกปฏิบัติจากทักษะย่อยๆ แล้วเชื่อมโยงเป็นทักษะใหญ่ โดยฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ซ้ำๆ จนเกิดความชำนาญ ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.8.1 ได้รูปแบบการสอน ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชานาฏศิลป์ ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.8.2 ได้แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.8.3 ได้แนวทางในการพัฒนาวิธีการสอนปฏิบัติ สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ด้านดนตรี-นาฏศิลป์ ที่สามารถนำไปปรับใช้ได้กับทุกระดับชั้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชานาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการสอนแบบทางตรงผสมผสานกับการสอนของเดวิส ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

- 2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
  - 2.1.1 สาระการเรียนรู้ศิลปะ
  - 2.1.2 มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด นาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
  - 2.1.3 คุณภาพผู้เรียนเมื่อเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
  - 2.1.4 แนวทางการวัดและประเมินผล
- 2.2 แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการสอน
  - 2.2.1 ความหมายของรูปแบบการสอน
  - 2.2.2 ลักษณะสำคัญของรูปแบบการสอน
  - 2.2.3 ประเภทของรูปแบบการสอน
  - 2.2.4 รูปแบบการสอนแบบทางตรง
  - 2.2.5 รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส
  - 2.2.6 รูปแบบการสอนแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส
- 2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 2.3.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 2.3.2 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 2.3.3 ประเภทเครื่องมือการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 2.3.4 การสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 2.3.5 ลักษณะของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 2.4.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1) เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล

1) เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชนที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ

2) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

3) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้

4) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

5) เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

2.1.1 สาระการเรียนรู้ศิลปะ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ มีทักษะวิธีการทางศิลปะ เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระในศิลปะแขนงต่างๆ ประกอบด้วยสาระสำคัญ คือ

สาระที่ 1 ทักษะศิลป์ มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบศิลป์ ทักษะธาตุ สร้างและนำเสนอผลงานทางทัศนศิลป์จากจินตนาการ โดยสามารถใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม รวมทั้งสามารถใช้เทคนิควิธีการของศิลปินในการสร้างงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมเห็นคุณค่างานศิลปะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล ชื่นชม ประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน

สาระที่ 2 ดนตรี มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบดนตรีแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ทางดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล ร้องเพลง และเล่นดนตรีในรูปแบบต่างๆ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเสียงดนตรี แสดงความรู้สึกที่มีต่อดนตรีในเชิงสุนทรีย์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับประเพณีวัฒนธรรม และเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์

สาระที่ 3 นาฏศิลป์ มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบนาฏศิลป์ แสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ ใช้ศัพท์เบื้องต้นทางนาฏศิลป์ วิเคราะห์วิพากษ์วิจารณ์ค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่างๆ ประยุกต์ใช้นาฏศิลป์ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์กับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล

2.1.2 มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระที่ 3 นาฏศิลป์

มาตรฐาน ศ 3.1 เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ ค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน

ตารางที่ 2.1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ศ 3.1

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.5	1. บรรยายองค์ประกอบนาฏศิลป์	องค์ประกอบของนาฏศิลป์ <ul style="list-style-type: none"> - จังหวะ ทำนอง คำร้อง - ภาษาท่า นาฏยศัพท์ - อุปกรณ์
	2. แสดงท่าทางประกอบเพลงหรือเรื่องราวตามความคิดของตน	การประดิษฐ์ท่าทางประกอบเพลงหรือท่าทางประกอบเรื่องราว
	3. แสดงนาฏศิลป์ โดยเน้นการใช้ภาษาท่าและนาฏยศัพท์ในการสื่อความหมายและการแสดงออก	การแสดงนาฏศิลป์ <ul style="list-style-type: none"> - ระเบียบ - ฟ้อน - รำวงมาตรฐาน
	4. มีส่วนร่วมในกลุ่มกับการเขียนเค้าโครงเรื่องหรือบทละครสั้นๆ	องค์ประกอบของละคร <ul style="list-style-type: none"> - การเลือกและเขียนเค้าโครงเรื่อง - บทละครสั้น ๆ
	5. เปรียบเทียบการแสดงนาฏศิลป์ชุดต่างๆ	ที่มาของการแสดงนาฏศิลป์ชุดต่างๆ
	6. บอกประโยชน์ที่ได้รับจากการชมการแสดง	หลักการชมการแสดง การถ่ายทอดความรู้สึกและคุณค่าของการแสดง

มาตรฐาน ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตารางที่ 2.2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ศ 3.2

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.5	1. เปรียบเทียบการแสดงประเภทต่างๆของไทย ในแต่ละท้องถิ่น	การแสดงนาฏศิลป์ประเภทต่างๆ การแสดงพื้นบ้าน
	2. ระบุหรือแสดงนาฏศิลป์ นาฏศิลป์พื้นบ้านที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมและประเพณี	การแสดงนาฏศิลป์ประเภทต่างๆ การแสดงพื้นบ้าน

2.1.3 คุณภาพผู้เรียนเมื่อเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.1.3.1 รู้และเข้าใจองค์ประกอบนาฏศิลป์ สามารถแสดงภาษาท่า นาฏยศัพท์พื้นฐาน สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวและการแสดงนาฏศิลป์ และการละครง่ายๆ ถ่ายทอดลีลาหรืออารมณ์ และสามารถออกแบบเครื่องแต่งกายหรืออุปกรณ์ประกอบการแสดงง่ายๆ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ และการละครกับสิ่งที่ประสบในชีวิตประจำวัน แสดงความคิดเห็นในการชมการแสดง และบรรยายความรู้สึกของตนเองที่มีต่องานนาฏศิลป์

2.1.3.2 รู้และเข้าใจความสัมพันธ์และประโยชน์ของนาฏศิลป์ และการละครสามารถเปรียบเทียบการแสดงประเภทต่างๆ ของไทยในแต่ละท้องถิ่น และสิ่งทีการแสดงสะท้อนวัฒนธรรม ประเพณี เห็นคุณค่าการรักษาและสืบอดการแสดงนาฏศิลป์ไทย

2.2 แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการสอน

2.2.1 ความหมายของรูปแบบการสอน

ทิสนา แคมมณี (2550, น.3-4) กล่าวว่า รูปแบบการสอน หมายถึง สภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่จัดขึ้นอย่างมีระบบระเบียบ มีแบบแผนตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการแนวคิด หรือความเชื่อต่างๆ โดยอาศัยวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่างๆ เข้ามาช่วยให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามหลักการที่ยึดถือ ดังนั้น คุณลักษณะสำคัญของรูปแบบการสอนจึงต้องประกอบด้วยสิ่งต่างๆ ต่อไปนี้

1) มีปรัชญาหรือทฤษฎีหรือหลักการหรือแนวคิดหรือความเชื่อ ที่เป็นพื้นฐานหรือเป็นหลักการของรูปแบบการสอนนั้นๆ

2) มีการบรรยายหรืออธิบายสภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอน

3) มีการจัดระบบ คือ มีการจัดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของระบบให้สามารถนำผู้เรียน ไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการพิสูจน์ ทดลองถึงประสิทธิภาพของระบบนั้น ดังนั้น รูปแบบการเรียนการสอนจึงหมายถึง สภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่จัดไว้อย่างเป็นระเบียบตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อต่างๆ โดยมีการจัดกระบวนการหรือขั้นตอนในการเรียนการสอน โดยอาศัยวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่างๆ เข้ามาช่วยทำให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามหลักการที่ยึดถือ ซึ่งได้รับการพิสูจน์ ทดสอบหรือยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ สามารถใช้เป็นแบบแผนในการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะของรูปแบบนั้นๆ ซึ่งแต่ละรูปแบบมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน กล่าวคือ เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านพุทธิพิสัย (cognitive domain)การพัฒนาด้านจิตพิสัย

(affective domain) การพัฒนาด้านทักษะพิสัย (psychomotor domain) การพัฒนาด้านทักษะกระบวนการ (process skills) หรือการบูรณาการ (integration) ทั้งนี้รูปแบบดังกล่าวล้วนเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มีลักษณะเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

จากที่กล่าวมาแล้วเกี่ยวกับความหมายของรูปแบบการสอน สรุปได้ว่า รูปแบบการสอน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่เป็นไปตามระเบียบแบบแผน โดยครูผู้สอนนำเทคนิควิธีการต่างๆ มาจัดการเรียนการสอนเพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปตามหลักที่ยึดไว้

2.2.2 ลักษณะสำคัญของรูปแบบการสอน

เอกเกน และ คอซัค (Eggen & Kauchak, 2006, p.18) กล่าวว่า รูปแบบการสอนเป็นแบบแผนการดำเนินการเรียนการสอนที่มีลักษณะแตกต่างจากการเรียนการสอนทั่วไป อยู่ 4 ประการ ได้แก่

1) รูปแบบการสอนได้รับการออกแบบ โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ผู้เรียนมีผลการเรียนรู้ตาม จุดมุ่งหมายเฉพาะของรูปแบบการศึกษานั้น

2) รูปแบบการสอนประกอบด้วยขั้นตอนการเรียนการสอนเฉพาะที่กำหนดขึ้นเพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ของรูปแบบการศึกษานั้น

3) รูปแบบการสอนมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีการเรียนรู้

4) รูปแบบการสอนได้รับการส่งเสริมด้วยทฤษฎีการจูงใจ

ทิสนา เขมมณี (2555, น.222) กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญที่รูปแบบการเรียนการสอน จำเป็นต้องมี ได้แก่

1) มีปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อที่เป็นพื้นฐาน หรือเป็นหลักการของรูปแบบการศึกษานั้น

2) มีการบรรยายและอธิบายสภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักการที่ยึดถือ

3) มีการจัดระบบ คือ มีการจัดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของระบบให้สามารถนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของระบบหรือกระบวนการนั้นๆ

4) มีการอธิบายหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่างๆ อันจะช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนนั้นๆ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด จากลักษณะสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าว จะเห็นว่ารูปแบบการเรียนการสอน จะต้องผ่านการออกแบบมาเป็นอย่างดีเพื่อใช้เป็นแบบแผนหรือแนวทางในการปฏิบัติการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้เฉพาะ โดยมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีการเรียนรู้ซึ่งใช้ในการกำหนด ลักษณะขององค์ประกอบการเรียนการสอน

และนำวิธีการเชิงระบบมาจัดความสัมพันธ์ของ องค์ประกอบการเรียนการสอนเหล่านั้น รูปแบบการเรียนการสอนเปรียบเสมือนพิมพ์เขียวที่วิศวกรใช้ เป็นแบบแผนในการสร้างอาคาร แต่รูปแบบการเรียนการสอนเป็นพิมพ์เขียวสำหรับครู ซึ่งใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน และเปิดโอกาสให้ครูที่มีความคิดสร้างสรรค์และความชำนาญสามารถปรับใช้ให้เหมาะกับผู้เรียน และบริบทในการเรียนการสอนได้ เช่นเดียวกับที่วิศวกรผู้ชำนาญงานใช้ความสามารถ และความคิดริเริ่มในการดำเนินการก่อสร้างอาคาร (Eggen & Kauchak, 2006, น.19)

จากที่กล่าวมาแล้วเกี่ยวกับลักษณะสำคัญของรูปแบบการสอน สรุปได้ว่า ลักษณะสำคัญของรูปแบบการสอนนั้น จะต้องมีการออกแบบอย่างเป็นขั้นตอนและมีจุดมุ่งหมาย โดยใช้ปรัชญา ทฤษฎีการเรียนรู้ และแนวคิดต่างๆ เป็นพื้นฐาน มีการส่งเสริมด้วยทฤษฎีแรงจูงใจ และมีการอธิบายเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอน ซึ่งจะทำให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามหลักที่ยึดถือ และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2.2.3 ประเภทของรูปแบบการสอน

ทิสนา แชมมณี (2555, น.224) แบ่งประเภทของรูปแบบการเรียนการสอนตามลักษณะและวัตถุประสงค์เฉพาะหรือเจตนาของรูปแบบ ออกเป็น 5 หมวด ได้แก่

- 1) รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านพุทธิพิสัย (cognitive domain)
- 2) รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านจิตพิสัย (affective domain)
- 3) รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัย (psycho-motor domain)
- 4) รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะกระบวนการ (process skills)
- 5) รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการ (integration)

อาเรนด์ (Arends, 2001, น.25) ได้แบ่งรูปแบบการเรียนการสอนออกเป็น 2 กลุ่ม โดยพิจารณาจากบทบาทของผู้สอนและผู้เรียน ดังนี้

- 1) รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นครูเป็นศูนย์กลาง (teacher-centered model) หมายถึง รูปแบบการเรียนการสอนที่ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเตรียมเนื้อหา และเป็นผู้ควบคุมกำกับขั้นตอนของการเรียนการสอน ชื่อที่ใช้เรียกรูปแบบการเรียนการสอนในกลุ่มนี้ มักเรียกว่า รูปแบบการสอน เช่น รูปแบบการสอนตรง (direct instruction model) รูปแบบการสอนความคิดรวบยอด (concept teaching model) เป็นต้น

2) รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (student-centered model) หมายถึง รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ หรือเป็นผู้สร้างความรู้ บทบาทของครูทำหน้าที่อำนวยความสะดวก และเป็นพี่เลี้ยงการทำงานของผู้เรียน ชื่อของรูปแบบการเรียนการสอนในกลุ่มนี้นิยมเรียกว่า รูปแบบการเรียนรู้มากกว่ารูปแบบการสอน เช่น รูปแบบการเรียนรู้ แบบร่วมมือ (cooperative learning) รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (problem - based learning) รูปแบบการเรียนรู้ตามแนววัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT: the circle of learning model) เป็นต้น ส่วนคำว่ารูปแบบการเรียนการสอนมักเป็นคำกลางๆ ที่นำมาใช้แทนคำว่ารูปแบบการสอน และรูปแบบการเรียนรู้ เพื่อสะท้อนความสำคัญของบทบาทของครูและนักเรียนร่วมกัน

2.2.4 รูปแบบการสอนแบบทางตรง

จอยส์ และ วิล (Joyce and Weil, 1996, p.334) อ้างว่า มีงานวิจัยจำนวนมากไม่น้อยที่ชี้ให้เห็นว่า การสอนโดยมุ่งเน้นให้ความรู้ที่ลึกซึ้งซึ่งช่วยให้ผู้เรียนรู้สึกว่ามีบทบาทในการเรียน ทำให้ผู้เรียนมีความตั้งใจในการเรียนรู้ และช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนการสอน โดยจัดสาระและวิธีการให้ผู้เรียนอย่างดี ทั้งด้านเนื้อหาความรู้และการให้ผู้เรียนใช้เวลาเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนมากที่สุด ผู้เรียนมีใจจดจ่อกับสิ่งที่เรียนและช่วยให้ผู้เรียน ร้อยละ 80 ประสบความสำเร็จในการเรียน นอกจากนี้ยังพบว่า บรรยากาศที่ไม่ปลอดภัยสำหรับผู้เรียน สามารถสกัดกั้นความสำเร็จของผู้เรียน ได้ ดังนั้น ผู้สอนจึงจำเป็นต้องระมัดระวังไม่ทำให้เกิดความรู้สึกในทางลบ เช่น การดูค่าว่ากล่าว การแสดงความไม่พอใจ หรือวิพากษ์วิจารณ์ผู้เรียน

วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอนแบบทางตรง เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งเนื้อหาสาระ และมโนทัศน์ต่างๆ รวมทั้งได้ฝึกปฏิบัติทักษะต่างๆ จนสามารถทำได้ดีและประสบผลสำเร็จได้ในเวลาที่จำกัด

กระบวนการเรียนการสอน แบบทางตรงประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญๆ 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 : ขั้นนำ

ผู้สอนแจ้งวัตถุประสงค์ของบทเรียน และพฤติกรรมการเรียนรู้ที่คาดหวังแก่ผู้เรียน ซึ่งแจ้งสาระของบทเรียน และความสัมพันธ์กับความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้เรียนอย่างคร่าวๆ และชี้แจงกระบวนการเรียนรู้และหน้าที่รับผิดชอบของผู้เรียน

ขั้นที่ 2 : ขั้นนำเสนอบทเรียน

ผู้สอนอธิบายหรือสาธิตเนื้อหาหรือทักษะใหม่ โดยใช้สื่อและกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติประกอบพร้อมทั้งตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน

ขั้นที่ 3 : ขั้นฝึกปฏิบัติตามแบบ

ผู้สอนปฏิบัติให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติตาม ผู้สอนให้ข้อมูลย้อนกลับ และเสริมแรงเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดของผู้เรียน

ขั้นที่ 4 : ขั้นฝึกปฏิบัติภายใต้การกำกับของผู้ชี้แนะ

ผู้เรียนลงมือปฏิบัติภายใต้การกำกับดูแลของผู้สอน ซึ่งต้องให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน โดยใช้การชมเชยและบอกให้แก้ไขสิ่งที่ผิด โดยบอกว่าทำผิดหรือถูกและแก้ไขอย่างไรหรืออาจสอนหรืออธิบายใหม่

ขั้นที่ 5 : ขั้นฝึกปฏิบัติอย่างอิสระ

ผู้เรียนฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง เพื่อช่วยให้เกิดความชำนาญ มีการให้ข้อมูลย้อนกลับภายหลังการฝึก และควรให้มีการฝึกเป็นระยะเพื่อช่วยให้การเรียนรู้ยังคงทน

ผลที่ผู้เรียนได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ การเรียนการสอนแบบนี้เป็นไปตามลำดับขั้นตอน ตรงไปตรงมา ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทั้งทางด้านพุทธิพิสัย และทักษะพิสัยได้เร็ว และได้มาก ในเวลาที่จำกัด ไม่สับสน ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติตามความสามารถของตน จนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ ทำให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียน และมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง

หลักการจัดการเรียนการสอน โดยยึดครูเป็นศูนย์กลาง (Direct Instruction)

การจัดการเรียนการสอนทางตรงแบบใช้ผลการวิจัย มุ่งองค์ประกอบสำคัญ 6 ประการ

- 1) ครูเป็นศูนย์กลาง (teacher centrality) ครูคอยควบคุมกำกับทิศทางของการเรียนการสอน
- 2) เป้าหมาย (task orientation) เน้นการเรียนวิชาการ หรือเนื้อหาสาระ เป็นข้อมูลความรู้และข้อเท็จจริง
- 3) ความคาดหวังในทางบวก (positive expectation) ผู้สอนมีการคาดหวังว่าผู้เรียนทุกคนจะประสบผลสำเร็จในการเรียน
- 4) ความร่วมมือของผู้เรียนที่สามารถวัดประเมินได้ (student cooperation and accountability)
- 5) บรรยากาศที่ปลอดภัย (nonegative affect) ผู้เรียนอยู่ในบรรยากาศที่เป็นมิตร เป็นกันเอง
- 6) มีกฎ ระเบียบ (established structure) ผู้สอนคอยติดตามดูแลการปฏิบัติของผู้เรียนอย่างใกล้ชิด

การจัดการเรียนการสอนทางตรงแบบใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ มี 2 รูปแบบ ดังนี้

1) รูปแบบ “The Mastery Teaching Program” เป็นการสอนเพื่อการรู้จริงที่พัฒนาโดยฮันเตอร์ (Hunter) ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

- (1.1) ชั้นเตรียมความพร้อมของผู้เรียน
- (1.2) ชั้นการให้ข้อมูลและการแสดงตัวแบบ
- (1.3) ชั้นตรวจสอบความเข้าใจและให้คำแนะนำ
- (1.4) ชั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติตามคำแนะนำ

2) รูปแบบ “DISTAR” หรือระบบการสอนทางตรงเพื่อการเรียนรู้และการสอนพัฒนาโดย บีไรเทอร์-อิงเกลแมน (Bereiter-Englemann) โปรแกรมนี้ได้รับการจัดโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยมเสียส่วนใหญ่ มีโครงสร้างที่รัดกุมและรายละเอียดที่ชัดเจน ผู้สอนจะต้องดำเนินการทุกอย่างตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ หากทำตามสิ่งที่กำหนดไว้ในโปรแกรมจะประสบความสำเร็จในการสอน

ข้อเสีย การสอนวิธีนี้มีช่องโหว่อยู่ที่ว่า มุ่งจะให้นักเรียนพูดอย่างเดียว แต่ไม่ได้ระวังในเรื่องโครงสร้างของประโยคให้การสอนดำเนินไปตามลำดับขั้นของความยากง่าย บางทีครูอาจจะนำเอาประโยคที่ยากๆ สลับซับซ้อนมาสอนก่อนประโยคธรรมดา หรือมีจะเน้นประโยคที่นักเรียนฝึกในช่วงโมงนั้น อาจจะไม่มีการฝึกซ้ำกันเลย นักเรียนจะไขว้เขวได้ง่ายที่สุด

การใช้วิธีนี้สอน ครูจะต้องเป็นผู้พูดภาษาอังกฤษได้คล่องและถูกต้อง มีจะนั้นแล้วนักเรียนก็จะเรียนแบบประโยคที่ผิดๆ การเรียนวิธีนี้ให้ได้ผล นักเรียนที่มีอยู่ในชั้นจะต้องมีจำนวนไม่มากนัก และชั่วโมงที่เรียนไม่ควรจะน้อยกว่าสัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกหัดอย่างเพียงพอ และครูได้อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนอย่างทั่วถึง อนึ่ง ครูผู้สอนโดยวิธีนี้มักจะคิดว่า การเรียนไวยากรณ์นั้นไม่ทำให้การเรียนภาษาอังกฤษได้ผลขึ้น โดยเข้าใจว่า เวลาที่คนใช้ภาษาของตนเองจริงๆ เช่น ภาษาไทยก็ไม่มีใครท่องกฎเกณฑ์ ครูพวกนี้จึงไม่สอนไวยากรณ์เอาเสียเลย ตามความจริงแล้วปรากฏว่า การเรียนภาษาต่างประเทศนั้นจะเรียนได้เร็วและง่ายเข้าถ้าผู้เรียนได้เข้าใจในเรื่องโครงสร้างของภาษาที่ตนเรียน เนื่องจากในการเรียนครูอธิบายศัพท์ด้วยการใช้อุปกรณ์การสอนและท่าทางประกอบ แต่ถ้าสิ่งใดที่ละเอียดลึกซึ้งและเป็นนามธรรมครูก็มักจะข้ามไปเสีย เพราะดังได้กล่าวมาแล้วว่า ในชั้นเรียนนั้นครูจะใช้เฉพาะภาษาอังกฤษ ครูจะไม่ใช้ภาษาไทยอธิบายเป็นอันขาด ดังนั้นจึงมีคำเป็นส่วนมากที่ครูอธิบายและปล่อยให้ให้นักเรียนเข้าใจความหมายเอาเอง ซึ่งอาจจะผิดพลาดบ้าง ข้อที่มีผู้วิพากษ์สอนแบบนี้มากก็คือ บางทีการอธิบายเป็นภาษาอังกฤษนั้นเสียเวลาโดยเปล่าประโยชน์

คำศัพท์คำเดียวกันนั้น ถ้าอธิบายเป็นภาษาของผู้เรียนเสียเลยนักเรียนก็จะเข้าใจทันทีโดยไม่ต้องเสียเวลาให้นักเรียนเดา

ข้อดี ถึงแม้ว่าการสอนวิธีนี้จะมีข้อบกพร่องต่างๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว แต่เมื่อเทียบกับการสอนแบบแปลแล้วก็นับว่ามีประโยชน์กว่าแบบแปลมาก ในด้านที่ว่านักเรียนได้รับการฝึกให้พูด นักเรียนที่มีพื้นฐานในการพูดก็ก็สามารถเรียนการอ่านและการเขียนได้ง่ายและละเอียดกว่านักเรียนที่พูดภาษาอังกฤษไม่ได้เลย

2.2.5 รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติแบบเดวิส (Davies, 1971, pp.50-6) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะปฏิบัติไว้ว่า ทักษะส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยทักษะย่อยๆ จำนวนมาก การฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อยๆ เหล่านี้ได้ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดีและรวดเร็วขึ้น ซึ่งกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบมีทั้งหมด 5 ขั้น คือ

ระเบียบวิธีการสอน (Methodology)

1) ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้เห็นทักษะหรือการกระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ในภาพรวม โดยการสาธิตให้ผู้เรียนดูทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบ ทักษะหรือการกระทำที่สาธิตให้ผู้เรียนดูนั้นจะต้องเป็นการกระทำในลักษณะที่เป็นธรรมชาติไม่ซ้ำ หรือเร็วเกินไปปกติ ก่อนการสาธิต ครูควรให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนในการสังเกต ควรชี้แนะจุดสำคัญที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษในการสังเกต

2) ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย เมื่อผู้เรียนได้เห็นภาพรวมของการกระทำหรือทักษะทั้งหมดแล้ว ผู้สอนควรจะแตกทักษะทั้งหมดให้เป็นทักษะย่อยๆ หรือแบ่งสิ่งที่กระทำออกเป็นส่วนย่อยๆ และสาธิตส่วนย่อยแต่ละส่วนให้ผู้เรียนสังเกต และทำตามไปที่ละส่วนอย่างช้าๆ

3) ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ผู้เรียนลงมือปฏิบัติทักษะย่อยโดยไม่มีการสาธิตหรือมีแบบอย่างให้ดูหากคิดขัดจุดใด ผู้สอนควรให้คำชี้แนะและช่วยแก้ไขจนผู้เรียนทำได้ เมื่อได้แล้วผู้สอนจึงเริ่มสาธิตทักษะย่อยส่วนต่อไป และให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยนั้นจนทำได้ ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกระทั่งครบทุกส่วน

4) ขั้นให้เทคนิควิธีการ เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนอาจแนะนำเทคนิควิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานนั้นได้ดีขึ้น เช่น ทำได้ประณีตสวยงามขึ้นทำได้รวดเร็วขึ้น ทำได้ง่ายขึ้นหรือสิ้นเปลืองน้อยลง เป็นต้น

5) ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อยๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติแต่ละส่วนได้แล้ว จึงให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยๆ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบและฝึกปฏิบัติหลายๆ ครั้งจนกระทั่งสามารถปฏิบัติทักษะที่สมบูรณ์ได้อย่างที่ชำนาญ

2.2.6 รูปแบบการสอนแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส

ตารางที่ 2.3 รูปแบบการสอนแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส

รูปแบบการสอนแบบทางตรง	รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส	รูปแบบการสอนแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส
ขั้นนำ	-	ขั้นนำเสนอบทเรียน
ขั้นนำเสนอบทเรียน	-	-
ขั้นฝึกปฏิบัติตามแบบ	ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติ	ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำตามขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะ
-	ทักษะย่อย	ย่อย
-	ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย	-
ขั้นปฏิบัติภายใต้การกำกับของผู้ชี้แนะ	ขั้นให้เทคนิควิธีการ	ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย และให้เทคนิค วิธีการ
-	ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อยๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์	ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อยๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์
การฝึกปฏิบัติอย่างอิสระ	-	การฝึกปฏิบัติอย่างอิสระ

2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.3.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Good (1973, p.103) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ที่ได้รับ หรือทักษะที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ในวิชาต่างๆ ที่ได้เรียนมาแล้ว ซึ่งวัดได้จากคะแนนที่ครูผู้สอนเป็นผู้ให้ หรือจากแบบทดสอบ หรืออาจรวมทั้งคะแนนที่ครูเป็นผู้ให้ และคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบ

Eysen (1981, p.29) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ขนาดความสำเร็จที่ได้จากการทำงานที่ต้องอาศัยความพยายามจำนวนหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการกระทำอาศัยความสามารถทางร่างกายหรือสมอง โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาจได้มาจากกระบวนการที่ไม่

ต้องอาศัยการทดสอบ เช่น การสังเกต การตรวจการบ้าน หรืออาจอยู่ในรูปของเกรดที่ได้จากโรงเรียน ซึ่งต้องอาศัยวิธีที่ซับซ้อน หรืออาจได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วัชลี บัวดา (2550, น.42) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากแบบทดสอบ ซึ่งเป็นแบบประเมินผลตามสภาพจริงวิชาภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

รสริน พันธุ (2550, น.37) กล่าวว่า ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลของการเรียนการสอน หรือความสามารถของบุคคล อันเกิดจากการได้รับการฝึกฝนสั่งสอนในด้าน ความรู้และทักษะที่ได้พัฒนาขึ้นตามลำดับชั้นในวิชาต่างๆ

ศิริชัย นามบุรี (2550, น.31) กล่าวว่า ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลที่เกิดจากการอบรม สั่งสอน การค้นคว้าประสบการณ์ต่างๆ หรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ แสดงออกถึงความสามารถของบุคคล ซึ่งวัดได้โดยใช้แบบทดสอบต่างๆ

ศิริพร สอาดล้วน (2551, น.28) กล่าวว่า ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็น ผลรวมของมวลประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ ในด้านของทักษะ ความรู้ ความสามารถ ซึ่งผล การเรียนรู้นั้น สามารถแสดงออกมาได้และสามารถที่จะวัดได้

ศุภัตรา เกษมเรืองกิจ (2551, น.32) กล่าวว่า ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความเข้าใจความสามารถในการแก้ปัญหาและทักษะทางวิชาการ รวมทั้งสมรรถภาพ ทางสมองด้านต่างๆ ที่ได้จากการอบรมสั่งสอน และวัดได้โดยอาศัยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย

อรทัย จันใด (2553, น.18) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความ สามารถในการที่จะพยายามเข้าถึงความรู้ หรือทักษะซึ่งเกิดจากการกระทำที่ประสานกัน ต้องอาศัย ความพยายามอย่างมาก ทั้งองค์ประกอบทางด้านที่เกี่ยวข้อกับสติปัญญา และองค์ประกอบที่ใช้ สติปัญญา แสดงออกในรูปของความสำเร็จ ซึ่งสามารถสังเกตและวัดได้ด้วยเครื่องมือทางจิตวิทยา หรือแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทั่วไป

สิริสรณ์ สิทธิรินทร์ (2554, น.18) กล่าวว่า ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จทางการเรียนของบุคคลที่วัดได้จากกระบวนการทดสอบ หรือกระบวนการที่ไม่ ต้องอาศัยการทดสอบด้วยวิธีการอย่างหลากหลาย เช่น การตรวจผลงานของผู้เรียนการสังเกต พฤติกรรม เป็นต้น

ไพโรจน์ ละเซนทร์ (2556) ให้คำจำกัดความ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะ รวมถึงความรู้ ความสามารถของบุคคลอันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน หรือมวล ประสบการณ์ทั้งปวงที่บุคคลได้รับการเรียนการสอน ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ในด้านต่างๆ ของสมรรถภาพทางสมอง ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถ

สมองของบุคคล ว่าเรียนแล้วรู้อะไรบ้าง และมีความสามารถด้านใดมากน้อยเท่าไร ตลอดจนผลที่เกิดขึ้นจากการเรียนการฝึกฝนหรือประสบการณ์ต่างๆ ทั้งในโรงเรียน ที่บ้าน และสิ่งแวดล้อมอื่นๆ รวมทั้งความรู้สึก ค่านิยม จริยธรรมต่างๆ ก็เป็นผลมาจากการฝึกฝนด้วย

2.3.2 บททดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (achievement tests)

ชวาล แพร์ตกุล (2551, น.74) ให้ความหมายว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ หมายถึง แบบทดสอบที่วัดความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพสมองด้านต่างๆ ที่เด็กทั้งจากทางโรงเรียน และบ้าน ยกเว้น การวัดทางร่างกาย ความถนัด และทางบุคคล-สังคม อันได้แก่ อารมณ์และการปรับตัว เป็นต้น

ศิริชัย กาญจนวาสิ (2556, น.165) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีบทบาทสำคัญในการใช้เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งสำหรับการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ทำให้ผู้สอนทราบว่า ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ ความสามารถถึงระดับมาตรฐานที่กำหนดไว้หรือยัง หรือมีความรู้ความสามารถถึงระดับใด หรือมีความรู้ความสามารถดีเพียงไร เมื่อเปรียบเทียบกับเพื่อนๆ ที่เรียนด้วยกัน

จากที่กล่าวมาแล้วเกี่ยวกับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ ความเข้าใจจากการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการวัดผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียนที่ได้รับจากการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชานั้นๆ

2.3.3 ประเภทเครื่องมือการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

- 1) เครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านพุทธิพิสัย
  - ข้อสอบแบบถูก-ผิด
  - ข้อสอบแบบจับคู่
  - ข้อสอบแบบเลือกตอบ
  - ข้อสอบแบบตอบสั้น
  - ข้อสอบแบบความเรียง
- 2) เครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านจิตพิสัย
  - แบบมาตรวัดประมาณค่า
  - แบบตรวจสอบรายการ
  - แบบบันทึกพฤติกรรม
- 3) เครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะพิสัย
  - แบบประเมินกระบวนการ
  - แบบประเมินผลงาน

ไพโรจน์ คະเชนทร์ (2556) ได้จัดประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง (Teacher made tests) และแบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized tests) ซึ่งทั้ง 2 ประเภทจะถามเนื้อหาเหมือนกัน คือ ถามสิ่งที่ผู้เรียนได้รับการเรียนการสอน ซึ่งจัดกลุ่มพฤติกรรมได้ 6 ประเภท คือ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมิน

1) แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเป็นแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง เพื่อใช้ในการทดสอบผู้เรียนในชั้นเรียน แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

(1.1) แบบทดสอบปรนัย (Objective tests) ได้แก่ แบบถูก-ผิด (True-false) แบบจับคู่ (Matching) แบบเติมคำให้สมบูรณ์ (Completion) หรือแบบคำตอบสั้น (Short answer) และแบบเลือกตอบ (Multiple choice)

(1.2) แบบอัตนัย (Essay tests) ได้แก่ แบบจำกัดคำตอบ (Restricted response items) และแบบไม่จำกัดคำตอบ หรือตอบอย่างเสรี (Extended response items)

2) แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized tests) เป็นแบบทดสอบที่สร้าง โดยผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ในเนื้อหา และมีทักษะการสร้างแบบทดสอบ มีการวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบทดสอบ มีคำชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินการสอบ การให้คะแนนและการแปลผล มีความเป็นปรนัย (Objective) มีความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) แบบทดสอบมาตรฐาน ได้แก่ California Achievement Test, Iowa Test of Basic Skills, Stanford Achievement Test และ the Metropolitan Achievement tests เป็นต้น

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543) ได้จัดประเภทแบบทดสอบไว้ 3 ประเภท ดังนี้

1) แบบปากเปล่า เป็นการทดสอบที่อาศัยการซักถามเป็นรายบุคคล ใช้ได้ผลดีถ้ามีผู้เข้าสอบจำนวนน้อย เพราะต้องใช้เวลาถามได้ละเอียด เพราะสามารถโต้ตอบกันได้

2) แบบเขียนตอบ เป็นการทดสอบที่เปลี่ยนแปลงมาจากการสอบแบบปากเปล่า เนื่องจากจำนวนผู้เข้าสอบมากและมีจำนวนจำกัด แบ่งได้เป็น 2 แบบ คือ

(2.1) แบบความเรียงหรืออัตนัย เป็นการสอบที่ให้ผู้ตอบได้รวบรวมเรียบเรียงคำพูดของตนเองในการแสดงทัศนคติ ความรู้สึก และความคิดได้อย่างอิสระ ภายใต้หัวข้อที่กำหนดให้ เป็นข้อสอบที่สามารถวัดพฤติกรรมด้านการสังเคราะห์ได้อย่างดี แต่มีข้อเสียที่การให้คะแนน ซึ่งอาจไม่เที่ยงตรงทำให้มีความเป็นปรนัยได้ยาก

(2.2) แบบจำกัดคำตอบ เป็นข้อสอบที่มีคำตอบถูกได้เงื่อนไขที่กำหนดให้อย่างจำกัด ข้อสอบแบบนี้แบ่งออกเป็น 4 แบบ คือ แบบถูกผิด แบบเติมคำ แบบจับคู่ และแบบเลือกตอบ

3) แบบปฏิบัติ เป็นการทดสอบที่ผู้สอบได้แสดงพฤติกรรมออกมา โดยการกระทำหรือลงมือปฏิบัติจริงๆ เช่น การทดสอบทางดนตรี ช่างกล พลศึกษา เป็นต้น

สรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งได้ 2 ประเภท คือ แบบทดสอบมาตรฐาน ซึ่งสร้างจากผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และด้านวัดผลการศึกษา มีการหาคุณภาพเป็นอย่างดี ส่วนอีกประเภทหนึ่ง คือแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการทดสอบในชั้นเรียนในการออกแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยได้เลือกแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นคือ แบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก เพื่อใช้ในการวัดความรู้ด้านพุทธพิสัย เรื่องการแสดงร่ววงมาตรฐาน และเลือกแบบปฏิบัติ เพื่อวัดความสามารถด้านทักษะพิสัย ในการปฏิบัติร้องเพลง และการปฏิบัติทำรำเพลงรำฉิมมรา

2.3.4 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ในการสร้างแบบทดสอบให้ครอบคลุมเนื้อหาและสามารถวัดพฤติกรรมได้เหมาะสมกับเนื้อหา ควรมีการสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร (Developing the table of specifications) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเหมือนกับการเขียนแบบสร้างบ้าน ที่เรียกกันว่า Test blueprint ตารางวิเคราะห์หลักสูตร ประกอบด้วย หัวข้อเนื้อหา และวัตถุประสงค์การเรียนรู้กับพฤติกรรมที่ต้องการจะวัด

การสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตรเริ่มที่การสร้างตาราง 2 มิติ คือ แนวตั้งเป็นพฤติกรรมที่ต้องการจะวัด ประกอบด้วย ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ส่วนแนวนอนเป็นหัวข้อเนื้อหาหรือวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งขึ้นอยู่กับเนื้อหาและ/หรือวัตถุประสงค์ของวิชานั้น จากนั้นจึงกำหนดน้ำหนักของเนื้อหา พิจารณาจากความสำคัญของเนื้อหานั้นๆ โดยอาจกำหนดน้ำหนักเป็นร้อยละพร้อมกับกำหนดพฤติกรรมที่ต้องการจะวัดและกำหนดความสำคัญ โดยพิจารณาจากจุดประสงค์การเรียนรู้ควบคู่ไปกับเนื้อหา สุดท้ายจึงกำหนดแบบทดสอบที่จะใช้วัด เช่น แบบถูกผิด แบบจับคู่ แบบเติมคำ แบบเลือกตอบ หรือแบบอัตนัย เป็นต้น

2.3.4.1 หลักการสร้างเครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านพุทธพิสัย

1) มีความรู้ในเนื้อหาวิชาและจุดมุ่งหมายของรายวิชาอย่างถูกต้องลึกซึ้งจะได้ถามได้ตรงสาระสำคัญของรายวิชานั้นๆ

2) มีความรู้เกี่ยวกับหลักการเขียนข้อสอบ รูปแบบของข้อสอบ และวิธีการสร้างข้อสอบเพื่อจะได้เขียนข้อสอบให้มีคุณภาพดี ตรงตามเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการวัด

3) มีความสามารถในการใช้ภาษา เพื่อจะได้เขียนข้อสอบได้อย่างเป็นปรนัยชัดเจน อ่านก็เข้าใจได้ตรงกัน ไม่คลุมเครือ

4) รู้วิธีการถามในลักษณะแปลกใหม่ ในแง่มุมต่างๆ

5) มีทักษะในการวิจารณ์ข้อสอบ มีนิสัยฝึกเขียนข้อสอบบ่อยๆ จะทำให้เขียนข้อสอบได้ดี โดยมากจะใช้วัดพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยของรายวิชาต่างๆ เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ภาษาไทย ฯลฯ ความรู้ที่จำเป็นที่เกี่ยวกับการเขียนข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีลักษณะผู้เขียนข้อสอบที่ดี (นิภา คีตลา, 2559)

2.3.4.2 หลักการสร้างเครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านทักษะ

1) วิเคราะห์งานที่วัด ต้องกำหนดจุดมุ่งหมายในการกำหนดลักษณะของงานหรือรายการของกิจกรรมที่จะวัดที่เป็นกิจกรรมแยกระหว่างงานปฏิบัติได้ดีและไม่ดีให้ชัดเจน

2) กำหนดสถานการณ์ของการวัด ควรเลือกงานทักษะ และความสามารถที่สำคัญงานและการปฏิบัติ หรือทักษะวิเคราะห์งานตามจุดประสงค์ของการวัด และการวัดความสามารถในการจำลอง

3) กำหนดรูปแบบของเครื่องมือวัดเลือกเครื่องมือที่ใช้ในการวัดความสามารถ ควรคำนึงถึงความเหมาะสมของลักษณะสำคัญของงานหรือการปฏิบัติ เพราะการใช้รูปแบบการวัดที่ไม่ถูกต้องไม่เหมาะสมจะทำให้การวัดขาดความตรง

4) สร้างแบบวัดและกำหนดเกณฑ์ในการประเมินกำหนดวิธีการและเกณฑ์ประเมินการปฏิบัติงานผลงานของแต่ละงานให้ชัดเจน เพื่อให้การตัดสินเป็นปรนัยที่ต้องอาศัยหลักเกณฑ์การวิเคราะห์งาน ดังนั้น จึงควรเลือกลักษณะของงานที่สำคัญที่สุด

5) สร้างแบบแผนการดำเนินการวัด เช่น เตรียมคำชี้แจง ขอบเขตของเวลา วัสดุ คำแนะนำในการให้คะแนน

6) ทดลองใช้แบบวัดก่อนพัฒนารูปแบบขั้นสุดท้าย การตรวจสอบคุณภาพการวัดการตรวจสอบคุณภาพข้อคำถาม เช่น ความไม่ชัดเจนในการไม่วิเคราะห์งาน ความไม่ครอบคลุมประเด็นในการวัดและการตรวจสอบคุณภาพแบบวัด เช่น การวัดได้ตรงตามโครงสร้าง ผลการวัดมีความเที่ยงไม่ว่าจะใช้ผู้ตรวจก็คนก็สามารถให้คะแนนได้ สอดคล้องกับ สุภารัตน์ เป้าที (2559)

2.3.5 ลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ดี

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2551, น.135-161) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ดีควรมีลักษณะ ดังนี้

1) ความเที่ยงตรงเป็นแบบทดสอบที่สามารถนำไปวัดในสิ่งที่เราต้องการวัดได้อย่างถูกต้องครบถ้วน ตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

2) ความเชื่อมั่นแบบทดสอบที่มีความเชื่อมั่น คือ สามารถวัดได้คงที่ไม่ว่าจะวัดกี่ครั้งก็ตาม เช่น ถ้านำแบบทดสอบไปวัดกับนักเรียนคนเดิม คะแนนจากการสอบทั้งสองครั้งควรมีความสัมพันธ์กันดี เมื่อสอบได้คะแนนสูงในครั้งแรกก็ควรได้คะแนนสูงในการสอบครั้งที่สอง

3) ความเป็นปรนัยเป็นแบบทดสอบที่มีคำถามชัดเจนเฉพาะเจาะจง ความถูกต้องตามหลักวิชา และเข้าใจตรงกันเมื่อนักเรียนอ่านคำถามจะเข้าใจตรงกันข้อความคำถาม ต้องชัดเจนอ่านแล้วเข้าใจตรงกัน

4) การถามลึก หมายถึง ไม่ถามเพียงพฤติกรรมขั้นความรู้ความจำ โดยถามตามตำราหรือถามตามที่ครูสอน แต่พยายามถามพฤติกรรมขั้นสูงกว่า ขั้นความรู้ความจำ ได้แก่ ความเข้าใจการนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินค่า

5) ความยากง่ายพอเหมาะ หมายถึง ข้อสอบที่บอกให้ทราบว่า ข้อสอบข้อนั้นมีคนตอบถูกมาก หรือตอบถูกน้อย ถ้ามีคนตอบถูกมากข้อสอบข้อนั้นก็ง่าย และถ้ามีคนตอบถูกน้อยข้อสอบข้อนั้นก็ยาก ข้อสอบที่ยากเกินความสามารถของนักเรียนจะตอบได้นั้นก็ไม่มีคามหมาย เพราะไม่สามารถจำแนกนักเรียนได้ว่า ใครเก่งใครอ่อน ในทางตรงกันข้ามถ้าข้อสอบง่ายเกินไปนักเรียนตอบได้หมดก็ไม่สามารถจำแนกได้เช่นกัน ฉะนั้น ข้อสอบที่ดีควรมีความยากง่ายพอเหมาะไม่ยากเกินไปไม่ง่ายเกินไป

6) อำนาจจำแนก หมายถึง แบบทดสอบนี้สามารถแยกนักเรียนได้ว่าใครเก่งใครอ่อน โดยสามารถจำแนกนักเรียนออกเป็นประเภทๆ ได้ทุกระดับอย่างละเอียด ตั้งแต่อ่อนสุดจนถึงเก่งสุด

7) ความยุติธรรม คำถามของแบบทดสอบต้องไม่มีช่องทางชี้แนะให้นักเรียนที่ฉลาดใช้ไหวพริบในการเอาได้ถูกต้อง และไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนที่เกียจคร้านซึ่งดูตำราอย่างคร่าวๆ ตอบได้ และต้องเป็นแบบทดสอบที่ไม่ลำเอียงต่อกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

สรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ดี ต้องเป็นแบบทดสอบที่มีความเที่ยงตรง ความเชื่อมั่น ความเป็นปรนัย ถามลึก มีความยากง่ายพอเหมาะ มีค่าอำนาจจำแนก และมีความยุติธรรม

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะศึกษา จากผู้ที่เคยได้ศึกษาวิจัยไว้แล้ว ดังนี้

2.4.1 งานวิจัยในประเทศ

นิตยา เต็งประเสริฐ และ นนทลี พรธาดาวิทย์ (2557) ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รูปแบบการผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิส และการเรียนรู้แบบร่วมมือ ประกอบการ

แสดงชุดระบ่ำไ้ วิชาดนตรีนาฏศิลป์ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ไม่ต่างกัน

ณัฐนรี ทาวรรณ (2557) การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบทักษะปฏิบัติของเดวิส ในวิชาการเขียนโปรแกรมภาษาคอมพิวเตอร์ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ (การพัฒนาโปรแกรม) วิทยาลัยเทคโนโลยีโปลิเทคนิกลานนา เชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 2 สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยีโปลิเทคนิกลานนา เชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีคะแนนในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 74.44 จากผลสัมฤทธิ์แผนการจัดการเรียนรู้ และทางด้านผลสัมฤทธิ์จากการปฏิบัติทั้งสองแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนมีผลงานจากการปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ค่าร้อยละ 85.21 การใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบทักษะปฏิบัติของเดวิส ภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ค่าร้อยละ 72.76 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบทักษะปฏิบัติของเดวิส ในรายวิชาการเขียนโปรแกรมภาษาคอมพิวเตอร์ นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

ศุภัตรา รักษาติ; สมชาย วรภิเกษมสกุลและ กฤตวรรณ คาสม (2555) การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีไทย ระหว่างก่อนและหลังเรียน และเพื่อศึกษาทักษะปฏิบัติดนตรีไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส เสริมด้วยแบบฝึกทักษะที่เน้นเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 32 คน จากโรงเรียน โสพิสัยพิทยาคม จังหวัดบึงกาฬ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้วิชาดนตรีไทย จำนวน 9 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินทักษะปฏิบัติดนตรีไทย (ห้องวงใหญ่) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบทีแบบไม่อิสระ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส เสริมด้วยแบบฝึกทักษะที่เน้นเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน คะแนนความสามารถด้านการปฏิบัติดนตรีไทย (ห้องวงใหญ่) ไม่น้อยกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75

ธนกร มหัทธนะกุลชัย (2556) การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี โดยใช้รูปแบบการสอนทางตรง 2) พัฒนาทักษะการปฏิบัติวิชาดนตรี โดยใช้รูปแบบการสอนทางตรง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เฉลี่ย 23.73 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.06 โดยมีนักเรียนที่ผ่าน เกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 34 คน คิดเป็น

ร้อยละ 82.93 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และ นักเรียนมีคะแนนทักษะการปฏิบัติทางดนตรี เฉลี่ย 24.95 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.66 โดยมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 85.37 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ที่พบแบบนี้ อาจเนื่องมาจากการปรับการสอนรายวิชานาฏศิลป์ จากรูปแบบปกติมาเป็นการสอนรายวิชานาฏศิลป์ รูปแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้านความรู้เกี่ยวกับการแสดงรำวงมาตรฐาน ทำให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ ทำให้หลังเรียนมีคะแนนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่างเห็นได้ชัด

ลักษณะ บุตรพรหม (2557) การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ โดยการผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิสและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติ เรื่อง นาฏยศัพท์และภาษาท่านาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80 2) หาค่าดัชนีประสิทธิผลของชุดการเรียนรู้โดยการผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิสและการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติ เรื่อง นาฏยศัพท์และภาษาท่านาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดการเรียนรู้โดยการผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิสและการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติ เรื่อง นาฏยศัพท์และภาษาท่านาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการเรียนรู้โดยการผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิสและการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติ เรื่อง นาฏยศัพท์และภาษาท่านาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนหนองโนประชาสรรค์ อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า ชุดการเรียนรู้โดยการผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิสและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติ เรื่อง นาฏยศัพท์และภาษาท่านาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.43/84.25 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 มีค่าดัชนีประสิทธิผล 0.75 ซึ่งไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ 0.50 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง นาฏยศัพท์และภาษาท่านาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และนักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมาก

2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

โบช และ มาแชล (Boeh and Maeshall, 2000, p.2902-A) ได้ศึกษาวิจัยผลของการจัดการเรียนรู้การเต้นรำ แบบลาบาโนเตชั่น (Labanotation) ในการเรียนการเต้นรำ โดยศึกษาจาก 47 กลุ่มตัวอย่าง 36 คน แล้วแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มเท่าๆ กัน แต่ละกลุ่มมีระดับความรู้ความสามารถใกล้เคียงกัน กลุ่มแรกได้รับการสอนแบบบรรยายประกอบการสาธิต กลุ่มที่สองได้รับการสอนแบบ

เต้นรำ แบบลาบาโนเตชัน (Labanotation) โดยประเมินความถูกต้องของการก้าวเท้า ความแม่นยำของจังหวะ และทักษะการสร้างสรรค์การแสดง ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่สองได้รับการสอนแบบเต้นรำแบบลาบาโนเตชัน (Labanotation) มีพัฒนาการด้านการเต้นรำ สูงกว่ากลุ่มแรกที่ได้รับการสอนแบบบรรยายประกอบการสาธิต

Sharon Gan & Kirati Khuvasanond (2553) ได้ศึกษารูปแบบการเรียนการสอนแบบทางตรง เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ก่อนข้างน้อย อย่างไรก็ตามในปี ค.ศ.1967-1995 มีงานวิจัยขนาดใหญ่ในประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนแบบทางตรง สามารถช่วยพัฒนาประสิทธิภาพของผู้เรียนได้เป็นอย่างมาก ถึงแม้ว่างานวิจัยจะยืนยันผลการวิจัยในทางบวก แต่ทางการสหรัฐอเมริกาก็ไม่ได้เห็นพ้องกับผลการวิจัย และไม่ได้นำวิธีการเรียนการสอนแบบทางตรงนี้ไปทดลองใช้ในระดับประเทศเลย จากความสำเร็จของงานวิจัยดังกล่าว งานวิจัยชิ้นนี้จึงศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนแบบทางตรงในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาที่มีผลต่อประสิทธิภาพของผู้เรียน โดยการสังเคราะห์งานวิจัยระหว่างปี พ.ศ.2543-2553 ทั้งหมดจำนวน 44 เรื่อง และพบว่า องค์ประกอบทั้ง 7 ของการเรียนการสอนแบบทางตรงไม่ได้ถูกนำมาใช้ในการสอนทั้งหมด แต่เป็นการผสมผสานขององค์ประกอบบางองค์ประกอบเท่านั้น ผลจากงานวิจัยชิ้นนี้พบว่า ร้อยละ 84 ของงานวิจัยประสบความสำเร็จในการเรียนการสอนถึงแม้ว่าองค์ประกอบทั้ง 7 ของการเรียนการสอนแบบทางตรงไม่ได้ถูกนำมาใช้ทุกองค์ประกอบก็ตาม และจากการวิเคราะห์ทางสถิติโดย การทดสอบไคสแควร์ และการทดสอบของฟิชเชอร์ พบว่า องค์ประกอบต่างๆ มีอิทธิพลขนาดเล็ก และมีเพียงหนึ่งองค์ประกอบที่มีอิทธิพลขนาดกลาง แต่ไม่มีองค์ประกอบใดที่มีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ งานวิจัยครั้งต่อไปอาจศึกษาเกี่ยวกับการออกแบบหลักสูตรและองค์ประกอบอื่นๆ ที่ใช้ในการสอนแบบทางตรง

Devender R. Banda & Stephanie L. Hart (2010) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาซึ่งทำให้ผู้เรียนที่เป็นโรคออทิสติก มีทักษะทางสังคมแบบ peer-to-peer เพิ่มขึ้น ซึ่งให้คำแนะนำโดยตรงกับนักเรียนเพื่อร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน โดยใช้การออกแบบที่หลากหลายเพื่อหาผลของเทคนิคการสอนแบบทางตรง ซึ่งผลการวิจัยแสดงให้เห็นถึงการมีทักษะทางสังคมที่เพิ่มขึ้น

Kubina Jr, R. M.; Commons, M. L. & Heckard, B. (2009) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสอนแบบทางตรง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบผลของโปรแกรมการอ่านคำแนะนำแบบทางตรง (DI) ร่วมกับการสอนเรื่องความแม่นยำในช่วงฤดูร้อนของโรงเรียนของรัฐ ซึ่งนักเรียนได้รับคำแนะนำจากการเรียนรู้ผ่านโปรแกรม Reading Mastery โดยมีระยะเวลา 6 สัปดาห์ นอกจากนี้นักเรียนยังได้ฝึกฝน

ทักษะการอ่านที่เฉพาะเจาะจง รวมทั้งการระบุตัวตนของตัวอักษรการออกเสียงคำ และการถอดรหัส และได้แสดงข้อมูลแผนภูมิ Celeration มาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า การสอนแบบทางตรงร่วมกับการเรียนการสอนแบบแม่นยำ ทำให้ได้ผลลัพธ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ตามการวัดด้วยการอ่านแบบไม่เป็นทางการและเป็นทางการ

จากผลการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของเดวิส และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทางตรง พบว่า สามารถส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางด้านทักษะปฏิบัติต่างๆ เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด เพราะนักเรียนได้เรียนเกี่ยวกับเนื้อหาสาระ และได้ฝึกปฏิบัติทักษะต่างๆ ทีละส่วนแล้วนำมาเชื่อมโยงกัน จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาผลการสอน โดยใช้รูปแบบการสอนแบบทางตรง ผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส เรื่อง รำวงมาตรฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนชุมชนบึงบา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมต่อวิชานาฏศิลป์ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดีขึ้น และมีความก้าวหน้าทางการเรียนมากขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ด้วยรูปแบบการสอนแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้แผนการทดลองและดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 แบบแผนการทดลอง
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยแบบกึ่งทดลอง ในรูปแบบกลุ่มควบคุมสอบก่อน สอบหลัง (Pretest – Posttest control group Design) ดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แผนการทดลอง

กลุ่ม	สอบก่อนเรียน	ทดลอง	สอบหลังเรียน
E	O ₁	X ₁	O ₂
C	O ₃	X ₂	O ₄

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแผนการทดลองวิจัย

E	แทน	กลุ่มทดลอง
C	แทน	กลุ่มควบคุม
X ₁	แทน	การสอนแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส
X ₂	แทน	การสอนแบบปกติ
O ₁ O ₃	แทน	การสอบก่อนเรียน
O ₂ O ₄	แทน	การสอบหลังเรียน

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนชุมชนบึงบา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ทั้งหมด 3 ห้อง จำนวน 98 คน

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากได้กลุ่มทดลอง จำนวน 1 ห้อง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/3 จำนวน 29 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 1 ห้อง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 จำนวน 30 คน

3.3 เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการสอนแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของ เดวิส ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

3.3.1.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3.1.2 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตัวชี้วัด และมาตรฐานการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 3 นาฏศิลป์ เนื้อหาที่นำมาใช้ในการสอนเกี่ยวกับความเป็นมา รูปแบบการแสดง การแต่งกาย เครื่องดนตรีที่ใช้ โอกาสที่ใช้ในการแสดง เนื้อร้อง ความหมาย และท่ารำที่ใช้ในเพลงรำชมารำ

3.3.1.3 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การแสดงรำวงมาตรฐาน ด้วยวิธีสอนแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส จำนวน 3 แผน ประกอบด้วย

- 1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ประวัติความเป็นมาของการแสดงรำวงมาตรฐาน
- 2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 ร้องรำ ทำเพลง
- 3) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 ปฏิบัติท่ารำเพลงรำชมารำ

3.3.1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การแสดงรำวงมาตรฐาน ด้วยวิธีสอนแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง โดยมีผู้เชี่ยวชาญประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน 2 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล 1 ท่าน และ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนนาฏศิลป์ 2 ท่าน IOC = 0.80 - 1.00

3.3.1.5 นำแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้มาวิเคราะห์คะแนน

3.3.1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้ว ไปใช้กับนักเรียน (กลุ่มควบคุม) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 ก่อนนำไปใช้จริง

3.3.2 แบบทดสอบความรู้ด้านเนื้อหา รายวิชานาฏศิลป์ เรื่อง การแสดงรำวงมาตรฐาน ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกใช้เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิด เลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 17 ข้อ สำหรับใช้เป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.3.2.1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3.2.2 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาตรฐาน และตัวชี้วัด

3.3.2.3 ศึกษาขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบ

3.3.2.4 สร้างแบบทดสอบความรู้ด้านเนื้อหา รายวิชานาฏศิลป์ เรื่อง การแสดงรำวงมาตรฐาน ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกใช้เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิด เลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 17 ข้อ เพื่อคัดเลือกรายข้อที่สอดคล้องกับเนื้อหา มาตรฐานและตัวชี้วัด ไว้ใช้จริงจำนวน 15 ข้อ

3.3.2.5 นำแบบทดสอบความรู้ด้านเนื้อหา มาวิเคราะห์หาคุณภาพด้านความเที่ยงตรง โดยผู้เชี่ยวชาญ IOC = 1.00

3.3.2.6 หาค่าความยากง่าย = 0.66-0.79 ค่าอำนาจจำแนก = 0.20-0.22 และค่าความเชื่อมั่น = 0.73

3.3.3 แบบประเมินทักษะปฏิบัติ

3.3.3.1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3.3.2 ศึกษาการสร้างแบบประเมินทักษะปฏิบัติ จากหนังสือแนวทางการประเมินกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ (2551, น 50) โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย โดยใช้ค่ากลางระหว่างคะแนน 0-3 แบ่งคะแนนเป็น 4 ช่วง ดังนี้

ตารางที่ 3.2 เกณฑ์การแปลความหมายแบบวัดทักษะปฏิบัติ

ระดับค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	ดีเยี่ยม
3.51 – 4.50	ดี
2.51 – 3.50	ปานกลาง
1.51 – 2.50	พอใช้
1.00 – 1.50	ปรับปรุง

3.3.3.3 สร้างแบบประเมินทักษะปฏิบัติ

- 1) แบบประเมินทักษะปฏิบัติการร้องเพลง รำซิมารำ
- 2) แบบประเมินทักษะการปฏิบัติที่รำเพลง รำซิมารำ

3.3.3.4 นำแบบทดสอบความรู้ด้านเนื้อหา มาวิเคราะห์หาคุณภาพด้านความเที่ยงตรง โดยผู้เชี่ยวชาญ IOC = 1.00

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.4.1 กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็น 2 กลุ่ม เพื่อใช้ในการทดลองและจับฉลากเพื่อกำหนดเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ดังนี้

3.4.1.1 กลุ่มทดลอง จัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการสอนแบบทางตรงผสมผสานการสอนแบบเดวิส

3.4.1.2 กลุ่มควบคุม จัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการสอนแบบปกติ

3.4.2 ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre - test) กับนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว และบันทึกผลการทดสอบไว้เป็นคะแนนทดสอบก่อนเรียนเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.3 ทำการทดลองสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ กับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในรายวิชานาฏศิลป์ โดยใช้ระยะเวลาที่เท่ากัน คือ 6 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง

3.4.4 ทำการทดสอบหลังเรียน (Post - test) กับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบทดสอบความรู้ทางนาฏศิลป์ซึ่งเป็นชุดเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน และนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียนไปวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.5 วัดทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์ โดยใช้แบบวัดทักษะการร้องเพลง และการปฏิบัติท่ารำ โดยนำผลคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

3.5.1 หาค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบความรู้ด้านเนื้อหา และแบบประเมินทักษะ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.5.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการสอนรูปแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส โดยใช้สถิติ Paired Sample t – test ด้วยโปรแกรมทางคอมพิวเตอร์

3.5.3 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการสอนแบบปกติ โดยใช้สถิติ Paired Sample t – test ด้วยโปรแกรมทางคอมพิวเตอร์

3.5.4 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ หลังเรียนระหว่างการสอนรูปแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส กับการสอนแบบปกติ โดยใช้สถิติ Independent Sample t-test ด้วยโปรแกรมทางคอมพิวเตอร์

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบประสิทธิภาพเครื่องมือ มีรายละเอียดดังนี้

3.6.1.1 วิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป โดยใช้สูตร (สุวิมล ติรกานันท์, 2548, น.148) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3.6.1.2 ค่าความยากง่าย (P) ของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P แทน ระดับความยาก
 R แทน จำนวนผู้ตอบถูกทั้งหมด
 N แทน จำนวนคนทั้งหมด

โดยมีเกณฑ์ว่าข้อคำถามที่มีค่า P ระหว่าง 0.20–0.80 ถือว่าเป็นข้อคำถามที่มีคุณภาพสามารถนำไปใช้ได้

3.6.1.3 ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตรของ Pemberton A. Johnson (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

$$r = \frac{\text{จำนวนคนตอบถูกในกลุ่มสูง} - \text{จำนวนคนตอบถูกในกลุ่มต่ำ}}{\text{จำนวนคนในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำ}}$$

เมื่อ r แทน ค่าอำนาจจำแนก

โดยมีเกณฑ์ว่า ข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ถือว่าเป็นข้อคำถามที่มีคุณภาพสามารถนำไปใช้ได้

3.6.1.4 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้สูตรของ โลเวท (Lovett) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

$$r_{cc} = 1 - \frac{K \sum X_i - \sum X_i^2}{(K-1) \sum (X_i - c)^2}$$

เมื่อ r_{cc} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

K แทน จำนวนข้อสอบ

X_i แทน คะแนนของแต่ละคน

C แทน คะแนนเกณฑ์หรือจุดตัดของแบบทดสอบ

3.6.2 สถิติพื้นฐาน

3.6.2.1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ด้วยโปรแกรมทางคอมพิวเตอร์

3.6.2.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ด้วยโปรแกรมทางคอมพิวเตอร์

3.6.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.6.3.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้รูปแบบทางตรงผสมผสานรูปแบบการสอนของเดวิส ของกลุ่มทดลอง โดยใช้สถิติ Paired Sample t – test ด้วยโปรแกรมทางคอมพิวเตอร์

3.6.3.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ก่อนเรียนและหลังเรียน ของกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติ Paired Sample t – test ด้วยโปรแกรมทางคอมพิวเตอร์

3.6.3.3 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ หลังเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติ Independent Sample t -test ด้วยโปรแกรมทางคอมพิวเตอร์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ด้วยรูปแบบการสอนแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิสสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม นำเสนอผลการวิจัยเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยรูปแบบการสอนแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส (ของกลุ่มทดลอง)

ตารางที่ 4.1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส (ของกลุ่มทดลอง) ด้านความรู้ เรื่อง รำวงมาตรฐาน

การทดสอบ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	P
ก่อนเรียน	29	3.90	1.35	25.61	.000
หลังเรียน	29	11.55	1.21		

$P < .05$

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ด้วยการสอนรูปแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส (ของกลุ่มทดลอง) ด้านความรู้ เรื่อง รำวงมาตรฐาน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการสอนแบบปกติ (ของกลุ่มควบคุม)

ตารางที่ 4.2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วย รูปแบบการสอนแบบปกติ (ของกลุ่มควบคุม) ด้านความรู้ เรื่อง รำวงมาตรฐาน

การทดสอบ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	P
ก่อนเรียน	30	3.63	1.03	9.48	.000
หลังเรียน	30	5.73	1.17		

$P < .05$

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ด้วยการสอนรูปแบบปกติ (ของกลุ่มควบคุม) ด้านความรู้ เรื่อง รำวงมาตรฐาน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ หลังเรียนระหว่าง รูปแบบการสอนแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส ที่เป็นกลุ่มทดลอง กับรูปแบบการสอนแบบปกติ ที่เป็นกลุ่มควบคุม

ตารางที่ 4.3 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ หลังเรียนระหว่าง รูปแบบการสอนแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส (ของกลุ่มทดลอง) กับรูปแบบการสอนแบบปกติ (ของกลุ่มควบคุม)

	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t	p
กลุ่มทดลอง	11.55	1.21	4.84	.000
กลุ่มควบคุม	5.73	1.17		

$P < .05$

จากตารางที่ 4.3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ หลังเรียนระหว่าง รูปแบบการสอนแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส (ของกลุ่มทดลอง) สูงกว่ารูปแบบการสอนแบบปกติ (ของกลุ่มควบคุม) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบทักษะการขับร้องเพลง และการปฏิบัติทำรำระหว่างรูปแบบการสอนแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส (ของกลุ่มทดลอง) กับรูปแบบการสอนแบบปกติ (ของกลุ่มควบคุม)

ตารางที่ 4.4 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะปฏิบัติ ระหว่างรูปแบบการสอนแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส (ของกลุ่มทดลอง) กับรูปแบบการสอนแบบปกติ (ของกลุ่มควบคุม) ในการขับร้องเพลงรำซิมมรา

การขับร้องเพลงรำซิมมรา	กลุ่มทดลอง (n=29)			กลุ่มควบคุม (n=30)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ความถูกต้องของเนื้อร้อง	3.76	.87	ดี	3.33	.71	ปานกลาง
2. จังหวะ	3.72	.65	ดี	3.07	.64	ปานกลาง
3. อักขระ	4.24	.64	ดี	3.77	.57	ปานกลาง
รวม	3.91	.72	ดี	3.39	.64	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยรูปแบบการสอนแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส (ของกลุ่มทดลอง) ด้านการขับร้องเพลงรำซิมมรา ค้นพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X}=3.91$) และกลุ่มควบคุมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.39$)

ตารางที่ 4.5 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ระหว่างรูปแบบการสอนแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส (ของกลุ่มทดลอง) กับรูปแบบการสอนแบบปกติ (ของกลุ่มควบคุม)ด้านการปฏิบัติทำรำเพลงรำซิมมรา

การปฏิบัติทำรำเพลงรำซิมมรา	กลุ่มทดลอง (n=29)			กลุ่มควบคุม (n=30)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ความถูกต้องของท่ารำ	4.55	.74	ดีมาก	3.90	.84	ดี
2. จังหวะ	4.52	.57	ดีมาก	4.13	.78	ดี
3. ความสัมพันธ์คู่	4.76	.51	ดีมาก	3.17	.65	ปานกลาง
4. ประเพณีนิยมของรำวงมาตรฐาน	4.00	.76	ดี	3.37	.81	ปานกลาง
รวม	4.46	.64	ดีมาก	3.64	.77	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ด้วยรูปแบบการสอนแบบทางตรง ผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส (ของกลุ่มทดลอง) ด้านการการปฏิบัติทำรำเพลงรำซิมมรา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X}=4.46$) และกลุ่มควบคุมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.64$)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ด้วยรูปแบบการสอนแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิสสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบึงบา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการสอนรูปแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการสอนแบบปกติ 3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาแบบปกติ กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบึงบา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 2 ห้อง ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง 1 ห้อง และกลุ่มควบคุม 1 ห้อง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 1) แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิส เรื่อง รำวงมาตรฐาน 2) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่องการแสดงรำวงมาตรฐาน 3) แบบประเมินทักษะการร้องเพลงรำซิมารำ 4) แบบประเมินทักษะทำรำเพลงรำซิมารำ สรุปผลการวิจัยมีดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบึงบา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 2 ห้อง ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง 1 ห้อง และกลุ่มควบคุม 1 ห้อง ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ด้วยการสอนรูปแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิสสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบึงบา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 สรุปผลได้ดังนี้

5.1.1 ผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ด้วยการสอนรูปแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิสสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่าคะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.2 ผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ด้วยการสอนแบบปกติ เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่าคะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.3 ผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ด้วยการสอนรูปแบบทางตรง ผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิสสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ด้วย t-test พบว่า กลุ่มทดลอง สูงกว่ากลุ่มควบคุม มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2 อภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ด้วยการสอนรูปแบบทางตรง ผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิสสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประเด็นสำคัญ ดังนี้

5.2.1 จากการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ด้วยการสอนรูปแบบปกติ ด้านความรู้เกี่ยวกับการแสดง ราวมาตรฐาน ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน พบว่า หลังเรียนมีคะแนนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับบริบทของการเรียนการสอน เนื่องจากว่านักเรียนกลุ่มทดลองเป็นนักเรียนที่มีความรู้ความสามารถมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม ซึ่งสอดคล้องกับ จิรัชญา ทิฆัดติ (2550) การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความรับผิดชอบทางการเรียนวิชาภาษาไทย ที่ได้รับการสอนแบบร่วมมือกับการสอนแบบปกติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติก่อนและหลังการทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ด้วยการสอนรูปแบบปกติ ด้านความรู้เกี่ยวกับการแสดง ราวมาตรฐาน ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน พบแบบนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนกลุ่มทดลอง เป็นนักเรียนที่มีความรู้ความสามารถมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม

5.2.2 จากการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ด้วยการสอนรูปแบบทางตรง ผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิสสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้านความรู้เกี่ยวกับการแสดง ราวมาตรฐาน ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน พบว่า หลังเรียนมีคะแนนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ชนกร มหัทธนะกุลชัย (2556) การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี โดยใช้รูปแบบการสอนทางตรง 2) พัฒนาทักษะการปฏิบัติวิชาดนตรี โดยใช้รูปแบบการสอนทางตรง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เฉลี่ย 23.73 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.06 โดยมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 82.93 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และนักเรียนมีคะแนนทักษะการปฏิบัติทางดนตรี เฉลี่ย 24.95 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.66 โดยมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 85.37 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ที่พบแบบนี้อาจเนื่องมาจากการปรับการสอนรายวิชานาฏศิลป์ จากรูปแบบปกติมาเป็นการสอนรายวิชานาฏศิลป์

รูปแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิสสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้านความรู้เกี่ยวกับการแสดง รำวงมาตรฐาน ทำให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ ทำให้หลังเรียนมีคะแนนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างเห็นได้ชัด

5.2.3 จากการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ด้านทักษะปฏิบัติเพลง รำชิมารำ ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ดังนั้นผลการวิจัยจึงสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัตรา รักษาติ; สมชาย วรกิจเกษมสกุล และ กฤตวรรณ คาสม (2555) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีไทย ระหว่างก่อนและหลังเรียน และเพื่อศึกษาทักษะปฏิบัติดนตรีไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิสเสริมด้วย แบบฝึกทักษะที่เน้นเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และมีคะแนนความสามารถด้านการปฏิบัติดนตรีไทย (ห้องวงใหญ่) คิดเป็นร้อยละ 85.66 เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่าคะแนนความสามารถด้านการปฏิบัติดนตรีไทยของนักเรียน ไม่น้อยกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 ที่พบแบบนี้ อาจเนื่องมาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ด้านทักษะปฏิบัติเพลง รำชิมารำ ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน (ลักขณา บุตรพรม, 2557) การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ โดยการผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิสและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติ เรื่อง นาฏยศัพท์และภาษาท่านาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 83.43/84.25 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 และ ชุดการเรียนรู้โดยการผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิส และการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติ เรื่อง นาฏยศัพท์และภาษาท่านาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าดัชนีประสิทธิผล 0.75 ซึ่งไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ 0.50 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง นาฏยศัพท์และภาษาท่านาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากผลการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของเดวิส และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทางตรง พบว่า สามารถส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางด้านทักษะปฏิบัติต่างๆเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด เพราะนักเรียนได้เรียนเกี่ยวกับเนื้อหาสาระ และได้ฝึกปฏิบัติทักษะต่างๆ ทีละส่วนแล้วนำมาเชื่อมโยงกัน จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาผลการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส เรื่อง รำวงมาตรฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนชุมชนบึงบา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมต่อ วิชานาฏศิลป์ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดีขึ้น และมีความก้าวหน้าทางการเรียน มากขึ้น

ผลการวิจัยการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ด้วยการสอนรูปแบบทางตรง ผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิสสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทำให้นักเรียน ได้ฝึกปฏิบัติโดยแบ่งเป็นทักษะย่อยๆ แล้วจึงนำมารวมกันเป็นทักษะใหญ่ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการ เรียนการสอนทักษะปฏิบัติ เพราะทำให้นักเรียนได้เกิดความชำนาญมากยิ่งขึ้น ซึ่งทำให้ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์สูงขึ้น จึงเหมาะสมสำหรับครูและผู้ที่เกี่ยวข้อง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ใน การจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะ หรือวิชาที่เน้นทักษะการปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะการนำไปใช้

5.3.1.1 ครูผู้สอนจะต้องอธิบายขั้นตอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบทางตรง ผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส ให้นักเรียนเข้าใจ และสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้อง

5.3.1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส ครูผู้สอนจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในเรื่องของการปฏิบัติท่ารำ เนื่องจากนักเรียน แต่ละคนจะมีความสามารถไม่เหมือนกัน

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ราวมาตรฐาน ด้วย เทคนิคอื่น เช่น การเรียนรู้แบบโครงงาน หรือการเรียนรู้แบบ 4MAT เพื่อเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียของ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบต่างๆ

5.3.2.2 ควรมีการวิจัยทดลองนำรูปแบบการจัดกิจกรรมรูปแบบทางตรงผสมผสาน ทักษะปฏิบัติของเดวิส ไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นที่ นอกเหนือจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา กลุ่มสาระ การเรียนรู้การงานและเทคโนโลยี เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- จิรัชญา ทิซัดติ. (2550). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความรับผิดชอบทางการเรียน วิชาภาษาไทยที่ได้รับการสอนแบบร่วมมือ แบบ เอส ทีเอ ดี (STAD) กับการสอนแบบปกติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี**. (สารนิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- ชวาล แพร์ตกุล. (2551). **เทคนิคการวัดผล (พิมพ์ครั้งที่ 7)**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ณัฐนรี ทาวรรณ. (2557). **การใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสในรายวิชา การเขียน โปรแกรมคอมพิวเตอร์ (วิจัยในชั้นเรียน)**. เชียงใหม่: วิทยาลัยเทคโนโลยีโปลิเทคนิคลานนา เชียงใหม่.
- ทิสนา แจมมณี. (2550). **รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- _____. (2555). **ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนกร มหัทธนะกุลชัย. (2556). **การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการปฏิบัติ วิชาดนตรี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบการสอนทางตรง**. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- นิตยา เต็งประเสริฐ และ นนทลี พรธาดาวิทย์. (2557). **การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดย การผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิส และการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติชุด ระบายไก่ วิชาดนตรี – นาฏศิลป์**. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลธัญบุรี).
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 7)**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิชิต ฤทธิจัญญ. (2551). **การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน**. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- รสริน พันธู. (2550). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนตามหลักการเรียนเพื่อรอบรู้ โดยใช้ของเล่นเชิงวิทยาศาสตร์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- ลักขณา บุตรพรม. (2557). การใช้ชุดการเรียนรู้โดยการผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิส และการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติ เรื่องนาฏยศัพท์และภาษาทำนาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง).
- ชลิ บัวตา. (2550). ผลสัมฤทธิ์และความอดทนทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนตามสภาพจริง. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา).
- วิรัตน์ เพชรศรี. (2552). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์ของผู้เรียนระดับช่วงชั้นที่ 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- ศิริชัย กาญจนวาสิ. (2556). มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนของการวัดและประเมินผลทางการศึกษา. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ศิริชัย นามบุรี. (2550). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของผู้เรียนโดยใช้กิจกรรมหนังสืออิเล็กทรอนิกส์และบทเรียนสำเร็จรูปอิเล็กทรอนิกส์ในสภาพแวดล้อมแบบอิเล็กทรอนิกส์ผ่านโปรแกรม Moodle (รายงานวิจัย). ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ศิริพร สะอาดล้วน. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างความมีวินัยในตนเอง กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- สุพัตรา รักษาติ; สมชาย วรกิจเกษมสกุล และ กฤตวรรณ คาสม. (2555). ผลการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส เสริมด้วยแบบฝึกทักษะที่เน้นเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ และทักษะปฏิบัติดนตรีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สุพัตรา เกษมเรืองกิจ. (2551). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง นพบุรีศรีนครพิงค์. (การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- อรทัย จันใจ. (2553). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- ไพศาล ภูโพนบูลย์; อังคณา ตติรัตน์ และ ปนัดดา มีสมบัติงาม. (2550). หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม.1. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญ.
- Arends, Richard. (2001). **Learning to Teacher** (5th ed.). Singapore: McGraw-Hill Higher Education.
- Boeh and Maeshall. (2000). **The Effective of Labanotation in Learning Ballroom Dance.** Dissertation Abstracts International. 991 (12) : 2902-A.
- Davies, I., K. (1971). **The Management of Learning.** London: McGraw - Hill.
- Eggen & Kauchak. (2006). **Strategies and Models for Teachers: Teaching Content and Thinking Skills.** Pearson/Allyn and Bacon
- Good. (1973). **Dictionary of Education** (3rd ed.). New York: Prentice - Hill
- Joyce, B, & Weil, M. (1996). **Model of teaching** (5th ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- Kubina Jr, R., M.; Commons, M. L. & Heckard, B. (2009). Using precision teaching with Direct Instruction in a summer school program. **Journal of Direct Instruction, 9**, 1-12.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ภาคผนวก ข

แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้

รายวิชา ดนตรี-นาฏศิลป์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 นาฏศิลป์เบื้องต้น

เวลา 6 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ประวัติความเป็นมาของการแสดงรำวงมาตรฐาน เวลา 1 ชั่วโมง

*****

มาตรฐานการเรียนรู้

ศ 3.1 เข้าใจและแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิวิจารณ์ คุณค่านาฏศิลป์

ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
ตัวชี้วัด

ป.5/2 แสดงท่าทางประกอบเพลงหรือเรื่องราวตามความคิดของตนเองได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. สามารถตอบคำถามเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของการแสดงรำวงมาตรฐานได้ถูกต้อง
2. สามารถอธิบายรูปแบบของการแสดงรำวงมาตรฐานได้อย่างถูกต้อง
3. สามารถบอกคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ได้อย่างถูกต้อง

สาระสำคัญ

รำวง เป็นการละเล่นพื้นเมืองที่นิยมเล่นกันในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งในระบอบนั้น เรียกว่า รำโทน เพราะใช้เครื่องดนตรีประกอบการเล่น และมีทำรำที่รำตามความสนุกสนาน ไม่มีแบบแผน ต่อมาใน พ.ศ.2487 กรมศิลปากรได้นำมาปรับปรุงบทร้อง และทำรำขึ้นเพื่อให้เป็นแบบฉบับตามหลักนาฏศิลป์ไทย ซึ่งมีบทเพลงที่แต่งขึ้นใหม่ 10 บทเพลง และมีทำรำประกอบนอกจากปรับปรุงทำรำบทร้องแล้วยังเปลี่ยนชื่อเรียกจาก การเล่นรำโทนเปลี่ยนเป็น รำวงมาตรฐาน เพราะดนตรีที่ใช้บรรเลงบทเพลงมีหลายอย่าง และไม่จำเป็นที่จะต้องใช้จังหวะ โทนเพียงอย่างเดียว

สาระการเรียนรู้

ความรู้

1. ประวัติความเป็นมา
2. รูปแบบการแสดง
3. การแต่งกาย
4. เครื่องดนตรีที่ใช้
5. โอกาสที่ใช้ในการแสดง

ทักษะ/กระบวนการ

1. ตอบคำถามเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของการแสดงรำวงมาตรฐานได้ถูกต้อง
2. บอกคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ได้
3. สามารถอธิบายรูปแบบของการแสดงรำวงมาตรฐานได้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- รักความเป็นไทย

สมรรถนะที่สำคัญ

- ความสามารถในการสื่อสาร

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียนนาฏศิลป์
2. วิดีทัศน์ การแสดงรำวงมาตรฐาน

กิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นนำเสนอบทเรียน

ขั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่องการแสดงรำวงมาตรฐาน
2. ครูแจ้งวัตถุประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนฟัง แล้วชี้แจงเกี่ยวกับรายละเอียดของเนื้อหาที่จะเรียน เกี่ยวกับการแสดงรำวงมาตรฐาน โดยมีรายละเอียดดังนี้
  - รู้และเข้าใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของการแสดงรำวงมาตรฐาน
  - สามารถอธิบายรูปแบบของการแสดงรำวงมาตรฐานได้
  - ตระหนักและเห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์

ขั้นสอน

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการแสดงนาฏศิลป์ที่นักเรียนเคยดู ตามประสบการณ์
2. ครูเปิดวีดิทัศน์ การแสดงรำวงมาตรฐานให้นักเรียนดู พร้อมกับอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับการแสดงรำวงมาตรฐานให้นักเรียนฟัง โดยมีหัวข้อดังนี้

- ประวัติความเป็นมา
- รูปแบบการแสดง
- การแต่งกาย
- เครื่องดนตรีที่ใช้
- โอกาสที่ใช้ในการแสดง

ขั้นสรุป

1. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน เรื่องการแสดงรำวงมาตรฐาน

การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัดผล	เครื่องมือการวัดผล	เกณฑ์การผ่าน
1. สามารถตอบคำถามเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของการแสดงรำวงมาตรฐานได้ถูกต้อง	1. ประเมินจากการทำแบบทดสอบเรื่องการแสดงรำวงมาตรฐาน	1. แบบทดสอบเรื่องการแสดงรำวงมาตรฐาน	ร้อยละ 80
2. สามารถอธิบายรูปแบบของการแสดงรำวงมาตรฐานได้	1. ประเมินจากการทำแบบทดสอบเรื่องการแสดงรำวงมาตรฐาน	1. แบบทดสอบเรื่องการแสดงรำวงมาตรฐาน	ร้อยละ 80
3. สามารถบอกคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ได้	1. ประเมินจากการทำแบบทดสอบเรื่องการแสดงรำวงมาตรฐาน	1. แบบทดสอบเรื่องการแสดงรำวงมาตรฐาน	ร้อยละ 80

ตอนที่ 1 ปรนัย

คำสั่ง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. การแสดงรำวงมาตรฐานมีวิวัฒนาการมาจากการแสดงอะไร
  - ก. รำแม่บท
  - ข. รำสาย
  - ค. **รำโทน**
  - ง. รำยั่ว
2. รำวงมาตรฐานมีทั้งหมด กี่เพลง
  - ก. 7 เพลง
  - ข. 8 เพลง
  - ค. 9 เพลง
  - ง. **10 เพลง**
3. ผู้ปรับปรุงทำนองเพลงรำวงมาตรฐาน คือใคร
  - ก. อาจารย์ภัทร์ คงประภัสร์
  - ข. อาจารย์ลมูล ยมะคุปต์
  - ค. **อาจารย์มนตรี ตราโมท**
  - ง. เฉลิม เสวตนันท์
4. ข้อใดไม่จัดเป็นบทร้องของเพลงรำวงในสมัยก่อน
  - ก. บทชมโฉม
  - ข. **บทไหว้ครู**
  - ค. บทเกี่ยวพาราตี
  - ง. บทหยอกเย้า

5. ผู้คิดบทร้องเพลงรำซิมมำรำ คือใคร
- ก. จหมื่นมานิตย์ นเรศ
  - ข. ท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม
  - ค. อาจารย์ถ่มมูล ยมะคุปต์
  - ง. อาจารย์มนตรี ตราโมท
6. การรำเป็นคู่หญิง – ชาย และเดินรำเป็นวงกลม หมายถึงการแสดงประเภทใด
- ก. รำเดี่ยว
  - ข. รำคู่
  - ค. รำแม่บท
  - ง. รำวง
7. การรำวงจะเคลื่อนวงไปทางทิศใด
- ก. ตามเข็มนาฬิกา
  - ข. ทวนเข็มนาฬิกา
  - ค. ตามความถนัด
  - ง. ตามความตกลงของผู้รำ
8. การแต่งกายในการแสดงรำวงมาตรฐานมีกี่แบบ
- ก. 2 แบบ
  - ข. 3 แบบ
  - ค. 4 แบบ
  - ง. 5 แบบ
9. เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดงรำวงมาตรฐาน คือ เครื่องดนตรีใด
- ก. ฉิ่ง ฉาบ โหม่ง
  - ข. ฉิ่ง ฉาบ กลอง
  - ค. ฉิ่ง กรับ โหม่ง
  - ง. ฉิ่ง กรับ โทณ

10. ทำรำใดที่ใช้ในการแสดง รำชิมารำ
- ก. รำสาย
  - ข. รำยั่ว
  - ค. สอดสร้อยมาลา
  - ง. สอดสร้อยมาลาแปลง
11. “ถึงยามว่างเราจึงรำเล่น ตามเชิงเช่นเพื่อให้สร้างทุกข์” เนื้อเพลงนี้มีความหมายว่าอย่างไร
- ก. ว่างเรามาเล่นกัน
  - ข. เราช่วยกันรำว่างจากการทำงาน
  - ค. ยามว่างเรามารำเล่นกันเพื่อผ่อนคลายความทุกข์
  - ง. ยามว่างเรามารำเล่นกันเพื่อสร้างความทุกข์
12. “มาชิม่าเจ้าเอ๋ยมาพื่อนรำ มาเล่นระบำของไทยเราเอ๋ย” จากข้อความข้างต้นเมื่ออ่านแล้วนักเรียนได้ข้อคิดอะไร
- ก. ความซื่อสัตย์
  - ข. ความรักความสามัคคี
  - ค. รักความเป็นไทย
  - ง. มุ่งมั่นในการทำงาน
13. จงเติมเนื้อร้องที่หายไปให้ถูกต้อง
รำชิมารำ	เรียงระบำกันให้สนุก
	ไม่ละไมทั้งจะเกิดเหตุทุกข์
- ก. ถึงยามว่างเราจึงรำเล่น
  - ข. ตามเข็ญอย่างตามยุค
  - ค. เล่นสนุกอย่างวัฒนธรรม
  - ง. ยามงานเราทำงานจริงจัง

14. รูปภาพดังกล่าวเป็นท่ารำที่ใช้ในเพลงใด

ก. งามแสงเดือน

ข. **ชาวไทย**

ค. รำชิมารำ

ง. บูชานักรบ

15. จงเขียนบรรยายคุณค่าและความสำคัญของการแสดงนาฏศิลป์ไทย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้

รายวิชา ดนตรี-นาฏศิลป์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 นาฏศิลป์เบื้องต้น

เวลา 6 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ร้องรำ ทำเพลง

เวลา 1 ชั่วโมง

*****

มาตรฐานการเรียนรู้

ศ 3.1 เข้าใจและแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิวิจารณ์ คุณค่านาฏศิลป์

ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
ตัวชี้วัด

ป.5/2 แสดงท่าทางประกอบเพลงหรือเรื่องราวตามความคิดของตนเองได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

4. สามารถอธิบายเกี่ยวกับเนื้อหาของเพลงรำซิมมราได้
5. ปฏิบัติร้องเพลงรำซิมมราได้

สาระสำคัญ

เนื้อหาของเพลงรำซิมมรา คือ ขอพวกเราเล่นรำวงกันให้สนุกสนานเพลิดเพลิน ในยามว่างจะได้ผ่อนคลายจากความทุกข์ เมื่อทำงานเราก็จะทำงานกันด้วยความอดสาเห เพื่อจะได้ไม่ลำบาก การรำก็จะรำอย่างมีระเบียบแบบแผน ตามวัฒนธรรมไทยของเรา ดูแล้วงดงาม

สาระการเรียนรู้

ความรู้

1. ความหมายของเพลง

ทักษะ/กระบวนการ

1. ปฏิบัติร้องเพลงรำซิมมรา

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- รักความเป็นไทย

สมรรถนะที่สำคัญ

- ความสามารถในการสื่อสาร

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียนนาฏศิลป์
2. ชาร์จเพลง รำซิมารำ
3. CD เพลงรำซิมารำ

กิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำตาม

ขั้นนำ

1. ครูเปิดซีดีเพลง รำซิมารำให้นักเรียนฟัง 1 รอบ
2. ครูและนักเรียนร่วมกันแปลความหมายของเนื้อร้องเพลง รำซิมารำ

ขั้นสอน

1. ครูแจก ให้นักเรียนอ่านเนื้อร้องเพลงรำซิมารำ จากชาร์จเพลงพร้อมกัน 1 รอบ
2. ครูแจกแบบฝึกหัด เรื่องหนุๆถอดความ ให้นักเรียนทำเป็นรายบุคคล (5 นาที)
3. ครูสาธิตการร้องเพลงรำซิมารำให้นักเรียนฟัง ทีละท่อนตั้งแต่ต้นจนจบเพลง
4. ครูให้นักเรียนร้องเพลงรำซิมารำตามครูทีละท่อนตั้งแต่ต้นจนจบเพลง
5. ครูให้นักเรียนจับกลุ่ม กลุ่มละ ๖ คน
6. ครูให้นักเรียนฝึกร้องเพลงรำซิมารำเป็นกลุ่ม
7. ครูให้นักเรียนสอบปฏิบัติร้องเพลง รำซิมารำทีละกลุ่ม

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลงรำซิมารำ

การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัดผล	เครื่องมือการวัดผล	เกณฑ์การผ่าน
1. รู้และเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของเพลงรำซิมารำ	1. ประเมินจากการทำแบบฝึกหัด เรื่องหนุๆถอดความ	1.แบบฝึกหัด เรื่องหนุๆถอดความ	ร้อยละ 80
2. ปฏิบัติร้องเพลงรำซิมารำ	1. ประเมินจากการร้องเพลงรำซิมารำ	1.แบบประเมินทักษะการร้องเพลงรำซิมารำ	ร้อยละ 80

แบบฝึกหัด

เรื่อง หนูๆถอดความ

คำสั่ง : ให้นักเรียนอ่านเนื้อร้องเพลงรำมาชิมารำ แล้วอธิบายถึงเนื้อหาสาระของเนื้อเพลง

เพลงรำมาชิมารำ

รำมาชิมารำ ขามงานเราทำงานจริงจัง ถึงขามว่างเราจึงรำเล่น ตามเข็มนาฬิกาตามชุก เล่นอะไรให้มีระเบียบ มาชิมามาเจ้าเอ๋ยมาฟ้อนรำ	เริงระบำกันให้สนุก ไม่ละไมทิ้งจะเกิดเหตุทุกข์ ตามเข็มนาฬิกาเพื่อสร้างทุกข์ เล่นสนุกอย่างวัฒนธรรม ให้งามให้เรียบจึงจะคมขำ มาเล่นระบำของไทยเราเอ๋ย
--	---

เนื้อหาสาระของเพลง

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ - นามสกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

แบบประเมินการร้องเพลงรำซิมมำ

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	เกณฑ์การประเมิน			รวม	หมายเหตุ
		ความถูกต้อง (5)	จังหวะ (5)	ความสวยงาม (5)		
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						

เกณฑ์การประเมิน

ความถูกต้อง

- 5 หมายถึง ร้องเพลงได้อย่างถูกต้องตามเนื้อร้องตั้งแต่ต้น จนจบเพลง
- 4 หมายถึง ร้องเพลงตามเนื้อร้อง ผิด 1-2 คำ จนจบเพลง
- 3 หมายถึง ร้องเพลงตามเนื้อร้อง ผิด 3-4 คำ จนจบเพลง
- 2 หมายถึง ร้องเพลงตามเนื้อร้อง ผิด 5-6 คำ จนจบเพลง
- 1 หมายถึง ร้องเพลงตามเนื้อร้อง ผิด ตั้งแต่ 7 คำ ขึ้นไป

จังหวะ

- 5 หมายถึง ร้องเพลงได้ตรงตามจังหวะตั้งแต่ต้นจนจบเพลง
- 4 หมายถึง ร้องเพลงไม่ตรงตามจังหวะ 1-2 วรรค จนจบเพลง
- 3 หมายถึง ร้องเพลงไม่ตรงตามจังหวะ 3-4 วรรค จนจบเพลง
- 2 หมายถึง ร้องเพลงไม่ตรงตามจังหวะ 5-6 วรรค จนจบเพลง
- 1 หมายถึง ร้องเพลงไม่ตรงตามจังหวะ ตั้งแต่ 7 วรรค ขึ้นไป

อักขระ

- 5 หมายถึง สามารถออกเสียงได้อย่างชัดเจนตั้งแต่ต้นจนจบเพลง
- 4 หมายถึง ออกเสียงไม่ชัดเจน 1-2 ประโยค
- 3 หมายถึง ออกเสียงไม่ชัดเจน 3-4 ประโยค
- 2 หมายถึง ออกเสียงไม่ชัดเจน 5-6 ประโยค
- 1 หมายถึง ออกเสียงไม่ชัดเจน ตั้งแต่ 7 ประโยคขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้

รายวิชา ดนตรี-นาฏศิลป์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 นาฏศิลป์เบื้องต้น

เวลา 6 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ปฏิบัติทำรำเพลงรำซิมมำรำ

เวลา 4 ชั่วโมง

*****

มาตรฐานการเรียนรู้

ศ 3.1 เข้าใจและแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์ คุณค่านาฏศิลป์

ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
ตัวชี้วัด

ป.5/2 แสดงท่าทางประกอบเพลงหรือเรื่องราวตามความคิดของตนเองได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. ปฏิบัติทำรำเพลงรำซิมมำรำได้

สาระสำคัญ

เพลงรำซิมมำรำเป็นเพลงลำดับที่ 3 ในการแสดงรำวงมาตรฐาน ในเนื้อเพลงมีความหมายว่าเป็นการเชิญชวนให้มาร่วมเรีงระบำรำฟ้อน หลังจากว่างงานเพราะในเวลางานเราต่างตั้งใจกันทำงานให้เสร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เมื่องานเสร็จสิ้นเราจึงควรผ่อนคลายด้วยการฟ้อนรำ ซึ่งมีลักษณะสวยงามตามแบบอย่างของวัฒนธรรมไทย โดยใช้ท่ารำที่มีชื่อว่า รำสาย

สาระการเรียนรู้

ความรู้

1. รูปแบบการแสดงรำวงมาตรฐาน เพลงรำซิมมำรำ

ทักษะ/กระบวนการ

1. ปฏิบัติทำรำเพลงรำซิมมำรำ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- รักความเป็นไทย

สมรรถนะที่สำคัญ

- ความสามารถในการสื่อสาร

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียนนาฏศิลป์
2. ใบความรู้ เรื่องทักษะการปฏิบัติทำรำ เพลงรำซิมมรา
3. CD เพลงรำซิมมรา
4. วิดีทัศน์ เพลงรำซิมมรา

กิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำตาม

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นนำ

1. ครูเปิดวีดิทัศน์เพลงรำซิมมรา ให้นักเรียนดู 1 รอบ

ขั้นสอน

1. ครูแจกใบความรู้เรื่อง ฝึกทักษะการปฏิบัติทำรำ เพลงรำซิมมรา ให้นักเรียนคนละ 1 ชุด พร้อมอธิบายเกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติทำรำ
2. ครูสาธิตการปฏิบัติทำรำเพลง รำซิมมราให้นักเรียนดูตั้งแต่ต้นจนจบเพลง 1 รอบ
3. ครูให้นักเรียนปฏิบัติทำรำ เพลงรำซิมมราพร้อมครูทีละท่า ตั้งแต่ต้นจนจบเพลง

ขั้นสรุป

1. ครูให้นักเรียนปฏิบัติทำรำเพลงรำซิมมราพร้อมกัน 1 รอบ (15 นาที)

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 3 ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย

ขั้นนำ

1. ครูเปิดวีดิทัศน์เพลงรำซิมมราให้นักเรียนดู 1 รอบ

ขั้นสอน

1. ครูอธิบายเกี่ยวกับนาฏยศัพท์ และภาษาท่าที่ใช้ในการรำเพลงรำซิมมรา ให้นักเรียนฟัง
2. ครูสาธิตการปฏิบัติทำรำเพลงรำซิมมรา (ท่ารำสาย) ให้นักเรียนดูและปฏิบัติตามครู โดยแยกทีละส่วน เริ่มจาก ศีรษะ มือ และเท้า ตามลำดับ
3. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน

4. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับคู่กับ ชาย – หญิงภายในกลุ่ม หลังจากนั้นครูสาธิตวิธีการปฏิบัติทำรำ เพลงรำซิมมำ แบบเข้าคู่กันนักเรียนดู แล้วให้นักเรียนปฏิบัติตาม
5. ครูให้นักเรียนฝึกปฏิบัติทำรำ พร้อมกับร้องเพลงรำซิมมำเป็นกลุ่ม

ขั้นสรุป

1. ครูสุ่มให้นักเรียนปฏิบัติทำรำ เพลงรำซิมมำพร้อมกัน 1 รอบ

ชั่วโมงที่ 3

ขั้นที่ 4 ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยและให้เทคนิค วิธีการ

ขั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนเปิด CD เพลงรำซิมมำ แล้วให้นักเรียนปฏิบัติทำรำพร้อมกัน 1 รอบ

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนฝึกปฏิบัติทำรำเป็นกลุ่มตามเดิม
2. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาปฏิบัติทำรำ เพลงรำซิมมำ หน้าชั้นเรียน พร้อมกับคอยให้คำแนะนำ รวมถึงเทคนิควิธีการต่างๆ ในการที่จะทำให้นักเรียนสามารถรำได้ถูกต้องและสวยงามมากยิ่งขึ้น
3. ครูให้นักเรียนฝึกปฏิบัติทำรำ โดยนำเอาเทคนิควิธีการที่ครูแนะนำให้มาปรับใช้

ขั้นสรุป

1. ครูให้นักเรียนปฏิบัติทำรำ เพลงรำซิมมำพร้อมกัน 1 รอบ

ชั่วโมงที่ 4

ขั้นที่ 5 และ 6 ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อยๆ และฝึกปฏิบัติอย่างอิสระ

ขั้นนำ

1. ครูและนักเรียนร่วมทบทวนการปฏิบัติทำรำ เพลงรำซิมมำ

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่ม ละ 6 คน
2. ครูให้นักเรียนฝึกร้องเพลง และปฏิบัติทำรำ เพลงรำซิมมำเป็นกลุ่มอย่างอิสระเพื่อให้เกิดความชำนาญ
3. ครูจับสลาก ให้นักเรียนออกมาสอบปฏิบัติทำรำ เพลงรำซิมมำที่ละกลุ่ม

ขั้นสรุป

1. ครูสุ่มให้นักเรียนร้องเพลงและปฏิบัติท่ารำเพลงรำชิมมำพร้อมกัน 1 รอบ

การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัดผล	เครื่องมือการวัดผล	เกณฑ์การผ่าน
1. ปฏิบัติท่ารำเพลงรำชิมมำได้	1. ประเมินจากการปฏิบัติท่ารำเพลงรำชิมมำ	1. แบบประเมินการปฏิบัติท่ารำเพลงรำชิมมำ	ร้อยละ 80

อธิบายท่ารำ: เริ่มจากเอียงศีรษะไปทางขวาค้างไว้จนจบหนึ่งวรรค แล้วกลับเอียงซ้ายค้างไว้จนจบหนึ่งวรรค ทำแบบนี้สลับกันไปจนจบเพลง

อธิบายท่ารำ : เริ่มจากมือขวาตั้งวงหักข้อมือขึ้นกดข้อมือลงแขนตึงระดับเอว มือซ้ายตั้งวงหงายลำ
 แขนขึ้น แขนตึงระดับไหล่ จากนั้นพลิกข้อมือขวาหงายลำแขนขึ้น แขนตึงระดับไหล่ มือ
 ซ้ายพลิกข้อมือ
 ตั้งวง กดข้อมือลงแขนตึงระดับเอว ทำแบบนี้สลับกันจนจบเพลง

ขวา

ซ้าย

อธิบายท่ารำ : ก้าวเท้าซ้ายไปด้านข้าง แล้วก้าวเท้าขวาไขว้ไปด้านหน้า ก้าวเท้าแบบนี้สลับกัน
 ไปเรื่อยๆ จนจบเพลง

ทำรำประกอบเพลง รำชิมารำ

รำมาชิมารำ

เรียงระบำกันให้สนุก

ขามงานเราทำงานจริงจัง

ไม่ละไม่ทิ้งจะเกิดเชิฐทุกซ์

ทำรำประกอบเพลง รำชิมารำ (ต่อ)

ถึงยามว่างเราจึงรำเล่น

ตามเชิงเช่นเพื่อให้สร้างทุกข์

ตามเข็ญอย่างตามชุก

เล่นสนุกอย่างวัฒนธรรม

ทำรำประกอบเพลง รำชิมารำ (ต่อ)

เล่นอะไรให้มีระเบียบ

ให้งามให้เรียบจึงจะคมขำ

มาชิมมาเจ้าเอ๋ยมาฟ้อนรำ

มาเล่นระบำของไทยเราเอ๋ย

แบบประเมินทักษะปฏิบัติทำรำ

เพลงรำซิมมำ

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	เกณฑ์การประเมิน				รวม	หมายเหตุ
		ความถูกต้อง ของท่ารำ (5)	จังหวะ (5)	ความสัมพันธ์คู่ (5)	ประเพณีนิยมของ รำวงมาตรฐาน (5)		
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							
21							
22							
23							
24							

เกณฑ์การประเมิน

ความถูกต้องของทำรำ

- 5 หมายถึง สามารถปฏิบัติตามกระบวนทำรำและเปลี่ยนทำรำได้อย่างถูกต้อง จนจบเพลง
- 4 หมายถึง สามารถปฏิบัติตามกระบวนทำรำแต่เปลี่ยนทำรำผิด 1-2 วรรค จนจบเพลง
- 3 หมายถึง สามารถปฏิบัติตามกระบวนทำรำแต่เปลี่ยนทำรำผิด 3-4 วรรค จนจบเพลง
- 2 หมายถึง สามารถปฏิบัติตามกระบวนทำรำแต่เปลี่ยนทำรำผิด 5-6 วรรค จนจบเพลง
- 1 หมายถึง สามารถปฏิบัติตามกระบวนทำรำแต่เปลี่ยนทำรำผิดตั้งแต่ 7 ขึ้นไป จนจบเพลง

จังหวะ

- 5 หมายถึง ปฏิบัติทำรำและมีการก้าวเท้าได้ตรงตามจังหวะจนจบเพลง
- 4 หมายถึง สามารถปฏิบัติได้ตรงตามจังหวะ แต่มีการก้าวเท้าผิด 1-2 ครั้ง
- 3 หมายถึง สามารถปฏิบัติได้ตรงตามจังหวะ แต่มีการก้าวเท้าผิด 3-4 ครั้ง
- 2 หมายถึง สามารถปฏิบัติได้ตรงตามจังหวะ แต่มีการก้าวเท้าผิด 5-6 ครั้ง
- 1 หมายถึง สามารถปฏิบัติได้ตรงตามจังหวะ แต่มีการก้าวเท้าผิด ตั้งแต่ 7 ครั้งขึ้นไป

ความสัมพันธ์คู่

- 5 หมายถึง สามารถแสดงออกให้เห็นถึงความสัมพันธ์คู่ระหว่างชาย-หญิง ตั้งแต่ต้นจนจบเพลง
- 4 หมายถึง สามารถแสดงออกให้เห็นถึงความสัมพันธ์คู่ระหว่างชาย-หญิงได้ 3 บรรทัดของเพลง
- 3 หมายถึง สามารถแสดงออกให้เห็นถึงความสัมพันธ์คู่ระหว่างชาย-หญิงได้ 2 บรรทัดของเพลง
- 2 หมายถึง สามารถแสดงออกให้เห็นถึงความสัมพันธ์คู่ระหว่างชาย-หญิงได้ 1 บรรทัดของเพลง
- 1 หมายถึง ไม่แสดงออกถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ชายและผู้หญิง ขณะปฏิบัติทำรำ เพลง
รำชิมรำได้

ประเพณีนิยมของรำวงมาตรฐาน

- 5 หมายถึง นักเรียนเดินออกมาเป็นคู่ และทำความเคารพกันทั้งก่อนการแสดงและหลังจบการแสดง
- 4 หมายถึง นักเรียนทำความเคารพกันทั้งก่อนการแสดงและหลังจบการแสดง
- 3 หมายถึง นักเรียนเดินออกมาเป็นคู่ ทำความเคารพกันก่อนเริ่มการแสดงอย่างเดียว
- 2 หมายถึง นักเรียนเดินออกมาเป็นคู่ ไม่ทำความเคารพกันทั้งก่อนการแสดง และหลังจบการแสดง
- 1 หมายถึง นักเรียนไม่เดินออกมาเป็นคู่ และไม่ทำความเคารพกันทั้งก่อนการแสดงและหลังจบการแสดง

ภาคผนวก ค

ผลการพิจารณาแบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ผลพิจารณาแบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง รำวงมาตรฐาน เพลงรำชิมารำ
โดยใช้รูปแบบการสอนแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ข้อที่	รูปแบบความเหมาะสม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ประวัติความเป็นมาของการแสดงรำวงมาตรฐาน									
1	สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
3	กิจกรรมการเรียนรู้มีขั้นตอนกระบวนการครบถ้วนตามหลักการจัดการเรียนรู้แบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
5	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงและสรุปสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
6	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนแบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปตามลำดับขั้นตอนจากง่ายไปหายาก	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	สื่อการสอนมีความเหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	รูปแบบความเหมาะสม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
9	มีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/ จุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	การกำหนดชิ้นงาน /ภาระงาน มีความ เหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 ร้องรำทำเพลง									
1	สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
3	กิจกรรมการเรียนรู้มีขั้นตอน กระบวนการครบถ้วนตามหลักการ จัดการเรียนรู้แบบทางตรงผสมผสาน ทักษะปฏิบัติของเดวิส	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียน เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียน ได้ปฏิบัติจริงและสรุปร่างองค์ความรู้ ได้ด้วยตนเอง	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
6	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนมี ส่วนร่วมในการเรียนแบบทางตรง ผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไป ตามลำดับขั้นตอนจากง่ายไปหายาก	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	สื่อการสอนมีความเหมาะสมกับวัย และความสามารถของผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	รูปแบบความเหมาะสม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
9	มีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/ จุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	การกำหนดชิ้นงาน /ภาระงาน มีความ เหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 ปฏิบัติทำรำเพลงรำชมารำ									
1	สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
3	กิจกรรมการเรียนรู้มีขั้นตอน กระบวนการครบถ้วนตามหลักการ จัดการเรียนรู้แบบทางตรงผสมผสาน ทักษะปฏิบัติของเดวิส	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียน เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียน ได้ปฏิบัติจริงและสรุปสร้างองค์ความรู้ ได้ด้วยตนเอง	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
6	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมในการเรียนแบบทางตรง ผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวิส	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไป ตามลำดับขั้นตอนจากง่ายไปหายาก	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	สื่อการสอนมีความเหมาะสมกับวัยและ ความสามารถของผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	รูปแบบความเหมาะสม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
9	มีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/ จุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	การกำหนดชิ้นงาน /ภาระงาน มีความ เหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
1	ความถูกต้อง	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	จังหวะ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	อักขระ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	ความถูกต้องของท่ารา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	จังหวะ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	ความสัมพันธ์คู่	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	ประเพณีนิยมของร่างมาตรฐาน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ผลพิจารณาแบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การแสดงร่วางมาตรฐาน
 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 โรงเรียนชุมชนบึงบา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - นามสกุล	นางสาวมนชนก รัตน์จำนงค์
วัน เดือน เกิด	14 มกราคม 2534
ที่อยู่	45/108 หมู่ 1 ตำบลคลองเจ็ด อำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12110
การศึกษา	ปริญญาตรี วิชาเอกนาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ปริญญาโท สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2557 - 2558	ครู โรงเรียน โชคชัยรังสิต
พ.ศ. 2558 - ปัจจุบัน	ครูโรงเรียนชุมชนบึงบา
โทรศัพท์	080 - 241 - 3247
อีเมล	Monchanok_dm52@hotmail.com

